

Geneva svarsto Lietuvos-Lenkijos bylą

Sąjungos tarybos vadai tariasi dėl ginčo išsprendimo

GENEVA, Šveicarija, gruod. 6. — Didžiosios Britanijos, Prancijos, Vokietijos, Italijos ir Japonijos atstovai šiandien laikė konferenciją Lietuvos-Lenkijos ginčo išsprendimo klausimu. Pasitarime dalyvavo tų kraštų užsienio ministrai: Chamberlainas, Briandis, Stresemannas, Scialoja ir Adachi.

Iš Lenkų lagerio buvo paskelbta, kad derybos kryptingai "geron pusė", tačiau Lietuvos ministeris pirmininkas Voldemaras pasakė spaudos atstovams, kad jis nieko apie tai nežino.

Voldemaras esąs nepajudinamas

GENEVA, Šveicarija, gruod. 6. — Užsienio ministrams Briandui, Chamberlainui ir Stresemannui konferencijoje su Italijos ir Japonijos atstovais nepavyko išspręsti Lietuvos-Lenkijos ginčo, ir dalykas dabar bus sprendžiamas Tautų Sąjungos taryboje rytoj [šandien] arba ketvirtadienį.

Jungtinis tų didžiųjų valstybių, o taip pat ir Rusijos, politinis spaudimas nepaveikė mažiųjų Lietuvos diktatorių, Voldemarą, pajudinti iš jo pozicijos. Ši vakarą Voldemaras pasakė, kad jis esąs pasirengęs duoti Sąjungos tarybai visokeriopos garantijos, kad Lietuva norinti gyventi sandaroje; jis sutinkas, kad būtų sudaryta neutralė zona tarp Lietuvos ir Lenkijos, bet jis negalys nė kalbėti apie tai, kad tuojau būtų atsteigti diplomatiniai santykiai su Lenkija, arba leisti lenkams be jokių kliūčių eiti į Lietuvą.

Voldemaras pasakė, kad Vilniaus klausimo jis dabar nežinąs kelti; Tautų Sąjungos taryba šį kartą turėsianti išspręsti to klausimą. Pirmą jų — ar Lenkai turį teisės vartoti represijų, areštuoti lietuvių kunigus ir uždaryti lietuvių mokyklas Vilniaus krašte; antrą — ar Lenkai turį teisės organizuoti būrius ir kurstyti politinius sukilimus prieš Lietuvos valdžią.

Makedonų maištininkų byla

Bijo neramumų, jei kaltinamieji bus teisme pasmerkti

SOFIJA, Bulgarija, gruod. 6. — Skopje mieste, Makedonijoje, šiandien iš naujo prasidėjo byla dviejų dešimčių jaunų Makedonijos studentų, gyvenančių Jugoslavijoje, kurie buvo suimti praeito birželio mėnesį, kaltinami dėl revoliucinės agitacijos.

Del dabartinių niuatybių sienoje, Makedonijos žmonių upas labai pakilęs, ir jei tie studentai bus pasmerkti, gali kilti rimtų neramumų.

Reikalauja, kad Bratiano rezignuotų

BUCHARESTAS, Rumanija, gruod. 6. — Tautinė ukinkū partija vakar laikė čia aštuonis masinius mitingus, reikalaujama, kad premjeras Vintilo Bratiano valdžia rezignuotų.

Vers Lietuvą daryt taiką su Lenkais

Anglija, Prancija, Vokietija ir Rusija laiko "karo stovį" pavojingą Europos taikai

GENEVA, Šveicarija, gruod. 6. [Chicago Daily News korespond. Paul Scott Mowrer]. — Pirmą kartą dar nuo didžiojo karo keturios didžiausios Europos valstybės — Anglija, Prancija, Vokietija ir Rusija — sutarė tarp savęs dėl vienos svarbios tarptautinės problemos. Vedę per dvi dienas pasikalbėjimus, Anglijos užsienio reikalų ministeris Chamberlainas, Prancijos — Briandis, Vokietijos — Stresemannas ir sovietų Rusijos — Maksimas Litvinovas, sutiko, kad anomalikas karo stovis, kurį Lietuva jau septyneri metai laiko prieš Lenkiją, yra pavojingas Europos taikai, ir turis būti baigtas. Nuo senai uždaryta siena turinti būti atidaryta ir atsteigti diplomatiniai santykiai.

"Abstraktiškos pretenzijos"

Tokio Lietuvos nusistatymo prieš Lenkiją priežastis yra lenkų pagrobimas Vilniaus. Nesą klaukimo, kad Vilnius bebūtų grąžintas Lietuvai. Projektuojamas dalyko išsprendimas esąs toks, kad karo stovis turis būti pabaigtas, bet Lietuva galinti pasilaikyti sau "abstraktiškų pretenzijų" Vilniui.

Šitoks klausimo išsprendimas veikiausiai ir bus Tautų Sąjungos tarybos priimtas dar šią savaitę, — ir kažin, ar Lietuva bus linkus tų keturių didžiųjų valstybių sprendimui nepasiduoti.

Lenkai gali pulti Lietuvą

Lenkijai kasdien stiprėjant ir turint keturių didžiųjų valstybių pritarimą, sunku įsivaizduoti, kad Lietuva bandytų prieštarauti. Bet jeigu ji sprendimo neįimtų, tuomet labai gali būti, kad Lenkija pagalios priims Lietuvos žodį, kad tarp jų derybų esąs karo stovis, ir darys atitinkamai.

Bet kitos valstybės kaip tik ir nori, kad taip atsitiktų. Jų motyvai skiriasi, bet tikslas visų tas pats. Prancija su Anglija norėtų, kad galų gale Lenkija ir Lietuva susivienytų. Bet Vokietija ir Rusija nenori leisti, kad toks susivienymas įvyktų. Visos tačiau sutinka, kad geriausias dabar dalykas yra taika ir kad santykiai tarp Lietuvos ir Lenkijos būtų išiegti. Kalbama daigi apie "rytų Lokarną."

Pepperell fabrikai karpo algas darbininkams

BIDDEFORD, Maine, gruod. 6. — Vietos Pepperell Manufacturing kompanijos fabrikuose, kuriuose dirba bendrai apie 3,500 darbininkų, iškabinata skelbimai, kad algos nuskeliamos 10 nuoš. Algos apkarpos nės tik darbininkams, bet ir ofisų tarnautojams ir valdininkams.

ROCK ISLAND, Ill., gruod. 6. — Lincoln parko ežerėly, ledui įlūžus, prigėrė du jauni čiužinėtojai, Oscar Poelvoorde ir Paul Yeater, abudu 16-17 metų amžiaus.

[Atlantic and Pacific Photo]

Garsusis Anglijos rašytojas George Bernard Shaw klausosi jo paties pagamintų rekordų del besimokinančių pagalba gramofonų anglų kalbos studentų.

Isakė suimti Meksikos arkivyskupą

Vyriausias Meksikos katalikų galva laikomas kaip klerikalių maištininkų vadas

NOGALES, Ariz., gruod. 6. — Gauta Nogales Herald telegrama sako, kad Meksikos valdžia davus įsakymą suimti — gyvą ar negyvą — katalikų "bažnyčios kunigaikštį", arkivyskupą Francisco Orozco y Jimineza.

Valdžios žiniomis, arkivyskupas Jiminez yra vyriausias kurstytojas katalikų fanatikų maištų Jalisco provincijoje, ir federalinė kariuomenė dabar jį gauda. Sako, kad jis ir jo sekėjai šiuo tarpu esą pasitraukę į kalnus netoli nuo Los Altos, ir federalinės kariuomenės dalys bando ten jį apsuoti ir sugauti.

Coolidge žada tikrai nekandiduoti

WASHINGTONAS, gruod. 6. — Nacionalinio republikonų partijos komiteto mitinge Baltajame Name prezidentas Coolidge šiandien savo kalboje atkartojo savo "I do not choose to run for president in 1928" ir patarė, kad republikonų partija pasiektų kito kandidato.

Ramsey MacDonald vėl išrinktas vadu

LONDONAS, gruod. 6. — Darbo partijos atstovybė parlamente laikytoje šiandien konferencijoje savo vadu ir pirminku vėl kaip vienu balsu išrinko Ramsay Mac Donaldą. Jo padėjėju išrinktas žinomas darbininkų vadas J. R. Clynes.

PRAŠO REFERENDUMO PROHIBICIJOS ATSAUKIMO KLAUSIMU

BOSTON, Mass., gruod. 6. — Constitutional Liberty lyga pristatė valstijos sekretoriui peticiją padaryti Massachusetts valstijoje referendumą prohibicijos įstatymo atšaukimo klausimu. Peticiją pasirašė 25,173 piliečiai balsuotojai.

Prezidento pranešimas Kongresui

WASHINGTONAS, gruod. 6. — Kongrese šiandien buvo perskaitytas prezidento Coolidge pranešimas. Savo pranešime prezidentas rekomenduoja:

Sukurti federalinę farmų komisiją su tam tikru fondu fermerių kooperatyvams remti.

Sumažinti vidutiniškai mokesnius, pagal izdo departamentą patarimą.

Isteigti žemutinę Mississipi tvankas nuo tvanų apsaugoti.

Laikyti krašto apsaugos reikalui pakankamo didumo armiją ir gausą karininkų.

Statyti daugiau kreiserių, ir aeroplanų gabnamųjų laivų, bet susilaikyti nuo karo laivų statymo lenktynių.

Griežtai vykdyti prohibicijos įstatymą.

Išleisti įstatymus, kuriais prezidentui būtų dyota galios veikti tokiais atsitikimais, kaip anglies kasyklų streikas.

Užsienio santykiams, dalyvauti tarptautiniuose pasitarimuose tikslu padaryti galą karams ir daryti su kitomis valstybėmis sutartis, sutinkančias su krašto konstitucija.

Isteigti kongreso priežiūrą pajamų išlaidoms Filipinuose; tam tikra kongreso komisija turėtų salas atkankinti kas antri metai.

Paskirti \$12,000,000 tvankai Panamos kanale ties Alhajuela isteigti apsaugai nuo tvanų.

Paliauti prekybos laivyno statybą, o laivus perleisti privačiam kapitalui.

Išleisti įstatymus prieš linavimą negrų.

Kitas maištininkas sušaudytas

MEKSIKOS MIESTAS, gruodžio 6. — Karo teismo pasmerkta mirties bausmei tapo netoli nuo Puerto Mexico sušaudytas generolas Horacio Lucero, vienas Gomezo-Serrano sukilimo vadų, kurs vakar buvo sugautas Vera Cruz provincijoje.

Vyriausybė gauda dar du likusius to nepavykusio sukilimo vadus, Hectorą Almadą ir Antonio Medina.

Vokietija stengiasi išvengti lokautą

Valdžia daro pastangų neleisti išmesti iš darbo 250,000 metalo darbininkų

BERLINAS, gruod. 6. — Vokietijų vyriausybė daro pastangų užbėgti už akių milžiniškam lokautui metalurgijos pramonėje. Trečiadienį [šiandien] ji šaukia Esene įmonių savininkų ir darbininkų atstovų arbitracijos mitingą.

Samdytojai sako, kad darbo laiko sutrumpinimas ir algų padidėjimas, kaip kad to reikalauja darbininkai, jiems pareištų apie 50 milijonų dolerių metais, tuo tarpu kai bendras jų kapitalas siekias tik 200 milijonų dolerių. Darbininkai gi sako, kad tai netiesa.

Per pastarus penkis mėnesius samdytojai rinko pinigų lokautui. Kiekvienas samdytojas kas mėnesis mokėjo tam tikran samdytojų asociacijos apsigynimo fondan po 5 markes (\$1.25) nuo kiekvieno savo darbininko, ir dabar turi jau sudėję 5 milijonus dolerių.

Valdžia susirpinus nepreileisti prie lokauto, kuriuo būtų išmesta iš darbo nemažiau kaip 250 tukstančių darbininkų, nes dėl jo turėtų sustoti kasyklų ir kitų fabrikų darbai ir valstybei tektų šelpti milžiniška bedarbių armija.

LENKŲ BONAI NUKRITO

NEW YORKAS, gruod. 6. — Naujieji Lenkų paskolos iš 7 nuoš. bonai New Yorko biržoje šiandien nukrito 3 punktus.

Chicago ir apilinkei federalinis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Nenusistojęs oras; gali būti lietaus su sniegu; vakarop daug šalčiau; stiprus žiemų vakarų vėjas.

Vakar temperatūros buvo tarp 28° ir 44° F.

Šiandien saulė teka 7:04, leidžiasi 4:19. Mėnuo leidžiasi 5:36 ryto.

Kaspijos juroj žuvo 1,000 žvejotojų

Per baisias audras daug žvejų valčių ir prekybos laivų žlugo su žmonėmis

MASKVA, gruod. 6. — Per baisias sniego audras, kurios prieš keletą dienų siautė Kaspijos juroj, Seleginsko pakraščiuose žlugo daug žvejų valčių ir laivų su apie tukstančiu žmonių. Pasiūstos jų ieškoti gelbėtojų partijos, del nesiliaujančio labai audringo oro, nieko negalėjo padaryti.

Apie Krasnojarską prapuoleturiasdešimt viena žvejų valtis su viso 112 žmonių. Keturi sudužę prekiu laivai buvo rasti netoli nuo Briansko iškisalo. Kas su jų įgulų žmonėmis atsitiko, nežinia, bet manoma, kad jie visi yra žuvę.

Chicagai gresia gatvėkarių streikas

Kadangi Chicagos elektrinių linijų kompanija jau kelintas mėnuo vis atidėlioja derybas del algų normos nustatymo, kaip kad buvo praeitą vasarą sulygta, kantrumo nebeteikusi Gatvėkarių Darbininkų unija vakar laikė skaitmeningą mitingą, kuriame kaip vienu balsu buvo nutarta prašyti savo organizacijos internacionalinį prezidentą Wm. D. Mahoną, kad jis leistų paskelbti streiką.

Unijos viršininkai sako, kad jei kompanija umai nepradėsianti derybų, artimiausiomis dienomis busias paskelbtas streikas, kuriuo bus sustabdyta visa Chicagos elektrinių linijų, tiek žemutinių, tiek viršutinių, transportacija.

Gatvėkarių darbininkai reikalauja 15 centų valandai priedo prie dabartinių algų. Streikas palieštų 22,000 elektrinių linijų darbininkų.

25 darbininkai žlugo sniego audroj

SHELBY, Mont., gruod. 6. — Per smarkią sniego audrą vakar prapuolet dvidešimt penkių darbininkų partija, tiesusi kiauirinių liniją tarp Great Falls ir Shelby. Jie dirbo laukuose apie septynias mylias nuo Shelby. Buvo pasiūstos kelios partijos žmonių jų ieškoti, tačiau del baisios pūgos jie nesugebėjo nusikasti toliau kaip dvi mylias nuo Shelby. Tuo tarpu temperatūra nukritus žemiau zero.

Smarkios pūgos siaučia taip jau Albertoje ir Manitoboje.

5 moterys žuvo viešbučio gaisre

ST. LOUIS, Mo., gruod. 6. — Gaisre, kurs praeitą naktį sunaikino čia rytinį Buckingham viešbučio sparną, žuvo penkios moterys. Septyni kiti svečiai buvo skaudžiai sužeisti. Medžiaginės žalos ugnis padarė apie 180 tukstančių dolerių.

MEMPHIS, Mo., gruod. 6. — Vietos aviacijos lauke iškrite iš aeroplano, 1,500 pėdų aukštumoj, užsimušę du lakunai, Lee Briggs ir O. Oliver.

Kinų nacionalistams gresia suskylimas

Nankiniečiai reikalauja, kad Kuomintangas nutrauktų santykius su Maskva

SANCHAJUS, Kinai, gruod. 6. — Kadangi Nankino nacionalistų delegatai vakarykščioj Kuomintango [politinės Kinų nacionalistų partijos] centralinio vykdomojo komiteto sesijoje nebedalyvavo, tai dabar manoma, kad suskylimas tarp Nankino ir Kantono faktijų busias neišvengiamas.

Pracito sekmadienio sesijoje generolas Li Tsungjen, Nankino faktijos narys, aštriai smarkė komunistus ir reikalavo, kad Kuomintangas nutrauktų santykius su Maskva ir visai atsisirbtų nuo komunizmo. Kantono vadas Vang Cingvei taip jau smarkė komunizmą, tačiau generolo Li pasiūlymais konferencija atsisakė ką nors daryti.

Japonų armija rengias užimti Šantungą

PEKINAS, Kinai, gruod. 6. — "Krikščionių" generolas Feng Juhsianas bando iš visų pusių apsiausti Šantungo provincijos sostinę Tsinaną. Eina smarkios kautynės, tačiau 70,000 Fengo kariuomenės skaičiumi praška šiauriečių jėgas, kurios, be to, yra gerokai demoralizuotos. Japonų kariuomenė pasirengusi užimti Šantungo provinciją.

[Tsinanas yra apie 250 mylių į pietus nuo Pekino ir apie 200 mylių į rytus nuo Tsingtao, kurį pirmiau laikė Vokietija, o karo metais buvo Japonų pajimas. Tsingtao krašte Japonai turi didelių interesų.]

Meksika paleis politinius kalinius

MEKSIKOS MIESTAS, gruodžio 6. — Prezidento Calleso įsakymu, karo departamentas išleido pranešimą, kad visi politiniai kaliniai Santiago karo kalėjime, kaltinami dėl dalyvavimo Gomezo-Serrano sukilime, bus paleisti jų garbės žodžiu, kad jie patys stos prieš civilinį teismą.

Pasak pranešimo, per dvi dienas busia paleista daugiau kaip šešios dešimtys politinių kalinių.

Sovietų delegacija apleido Genują

GENEVA, Šveicarija, gruod. 6. — Rusų delegacija į paruošiamąją nusiginklavimo konferenciją šiandien jau apleido Genują. Sovietų delegato Litvinovo pasikalbėjimas su Britų Chamberlainu nors kol kas konkrečių vaisy nedavė, vis del to tai buvo pirmas žingsnis į diplomatinį santykių tarp Anglijos ir Rusijos atnaujinimą.

MARNE, Iowa, gruod. 6. — Susikrimsus del savo motinos išsiskyrimo su tėvu ir išteklėjimu už kito vyro, nusinuodijo 13 metų amž. mergaitė Ruby Chandler. Ji buvo susikrimsusi pasc del to, kad tuo motinos pasielgimu mergaitė buvo atskirta nuo savo brolio ir sesers, kurie liko su tėvu gyventi.

Senasis Kaunas

(Tęsinys)

Tie namai vos prieš keletą metų nevykusiai restauruoti — susidėjo iš dviejų atskirų korpusų su garsiais "baroco" vareliais, kurių byla yra smulkiai aprašyta "Baro" N 6-me (1925). Dabar tie namai yra kapitulos nuosavybė. Juose aukštai frontone išrašyta data: 1667 (steigimo metai) ir 1923 — kapitalinio remonto metai. Sprendžiant iš oro, atrodo, lyg tie namai (ir gretimasis su jais korpusas) būtų kadaise visai be langų. Sienos nėra nei vieno karnizo, nei įduobos, nei kokios kitos žymės, rodančios architektūrinį piešinį. Vienintelė žymė — tai pailga ketvirtuota įduoba su dviem kyšojančiais, kaip kokie buferai, skrituliais. Toji įduoba yra tarpe žemutinio ir aukštutinio aukštų (kokie 3 mt. nuo žemės). Juose galėjo tilpti keliamosios durys (ar kitkas). Tai vienatinis paviršinimas tų namų fasado.

Frontonas su data 1667 savo architektūroni pobūdžiu tikrai atitinka tam laikotarpiui. Bet jis atrodo nukirstas iš abiejų pusių ir, matyt, seniau nėra buvęs trikampiškas, bet kokios nors kitos formos. Panašią frontonų turėjo kai kurie Vilniaus žemutinės pilies bokštai. Tačiau, tikėtina, kad šis rumas turėjęs išvaizdą panašią į tuos vilniškius bokštus. Tas namo korpusas, kurs yra arčiau Goldbergo vaistinės, seniau turėjo gotikos frontoną, labai primenantį Zapyškio bažnyčios prysakį: toks pat laipsniuotas arkų sustatymas, tokios pat proporcijos ir t. t. Kitoje pusėje namo — nors bedarant langus labai pagadinta — eina aukšta siena (brandmauerio vietoj) su tokiais pat gotikos pažymiais, kokius turėjo anas (neutaisytas) frontonas.

Iš visa to galima spėti, kad šis Vilniaus gatvės Nr. 18 namas yra žymiai senesnis, negu 1667 m., gal but vieno amžiaus su bazilika, — ir neginėtinai, vienas ypatingiausių ir archaiskiausių senojo Kauno trobės.

Analoginio pobūdžio frontonais yra papuošti du trobėsiai Gardino gatvėje. Vienas — vadinamasis "Napoleono namas" — savo originaliniu fasadu nukreiptas Nemuno link. Jį vainikuoja ankstyvojo holandų (ar vokiečių) renesanso skliautuotas frontonas. Girdėti žmonės kalbant, buk Napoleonas Bonapartas, stovėdamas to namo aukšte, žiūrėjęs Prancūzų kariuomenės kėlimąsi per Nemuną. Nuo to ir likęs tam namui "Napoleono namo" vardas.

Kitas tolygiai puoštas — tik žymiai didesnis, o gal ir senesnis, namas, tai kelių dalių korpusas, einas pagal Mariampolės skersgatvį ir Gardino gatvę nuo kampo tų gatvių iki Margolino litografijos. Tasai namas iš viso yra ypatingas. Kreipę į jį domėsi savo laiku vokiečiai, reproduktuodami, kaip to tariamojo "deutschum" pavyzdį, juoba kad tasai namas nun yra Kauno liuteronų parapijos nuosavybė. Kalbamasai namas turi visą eilę ypatingų savybių, kurios išskiria jį iš tarpo kitų tos gatvės namų. Pirmiausia jis nėra vientisas ir, matyt, ne vienu laiku statytas.

Toji namo dalis, kuri yra arčiau Panevėžio gatvės, turi kiek aukštesnį stogą. Įėjus Margolino litografijos kiemą gali matyti vieno fligelio sienose prie pat stogo plyšius, labai primenančius (o gal iš tikrųjų) "boinicas". Gardino gatvės pusėje toji dalis namo turi karnizų, langus, įdubimus, ne visai sutinkančius su antrąja to namo dalimi.

Antroji namo dalis atrodo tartum koks junginys tarp sakytojo korpuso ir kitų (galutinio) fligelio, einancio pagal

Mariampolės skersgatvį. Įėjus vidun — visur antrame aukšte koridoriu (celių) sistema, rodanti tarsi, tasai rumas turėjęs kada nors būti vienuolių būstinė. Galutinis fligelis abiejose savo galuose turi originalinius frontonus ir be to tame joje gale, nukreiptame į Nemuną, matyti rezervuoti "narveliai" sienai ar kontrafarsui statyti. Čion irgi prie pat kampo antrame aukšte aukščiau įmūryto lango matyti arka seniau buvusio (tur but didesnio, ar aukštesnio) skliautuoto lango.

Lyg koks tęsinys kalbamojo fligelio eina vienas aukšto mūro trobėsų, kuriame nun yra kalvė. Nuo to trobėsio eina jungiamoj koridoriaus pavydale, kurs vienija fligelį su pačia kirke. Visa toji konstrukcija sakyte sako, kad čion buta vienuolyno. Beje — žinia yra, kad Vytauto bažnyčia seniau priklausė pranciškonams. Bet kur buvo pranciškonų vienuolynas — žinių nėra. Be abejo, jįsai buvo netoliese bažnyčios, rasit toje vietoje, kur dabar yra miesto ligoninė. O rasit vokiečių parapijos namuose bent (jų dalyse) buvo radę sau prieglobstį ir kalbamieji pranciškonų vienuoliai.

Iš viešųjų senojo Kauno trobėsų vyriausią vietą užima Rotušė. 1688 metais kunigaikštis Stanislovas-Albrechtas Radvila pastatė Kauno Rotušės rumus savo lėšomis.

Dar palyginti neseniai prysakę Rotušės rumų, ties bokštų, yra buvus erdvi patalpa miesto sargybai ("straž miejska"), kuri vėliau, jau rusams viešpatuojant buvo nugriauta.

Toje vietoje, kur nun yra įtaisytas nedidelis sodelis, dar prieš šimtą metų yra buvę prekyvietės. (Jos parodytos 1821 metų miesto plane).

Aiškių prekyvietės žymių matyti kai kuriuos tų namų, kurie Rotušės aikštėje sudaro tęsinį Valančiaus-Aleksoto gatvių. Galerijos, arkos, krautuviniai langučiai arkose — visa tai liudyt liudija, kad dar neseniai toje vietoje prekybos centro buta. Patys Rotušės rumai dailūs — barokiniai, nors su šokiais tokiais vėlybesniais "empir'o" priedais. Savo grakštumu, originaline konstrukcija bei stilingumu "Baltoji Gulbė" tikrai gal didžiulius prieš daugelį Europos miestų rotušų. Gaila tik, kad daugelis kitų šalia jos stovinčių vieno amžiaus su ja (net ir senesnių) trobėsų tūno aplėisti, niekeno neglobjami, veik visiškai užmiršti.

Tuo ir baigsim tą savo pirmutinį bandymą nors apgraiptom, nors nepilnai ir netobulai aprašyti mūsų senąjį Kauną. Savime aišku, kad visi mano spėjiojimai tėra mano asmens nuomonė. Todėl negalėjau daryti įsakmesnių ir galutinų išvadų, nors jos man kartais atrodė pakankamai pribrendę, šį savo rašinį kitų patiriamas leidžiu spaudon visų pirma tuo tikslu, kad išprovokuočiau rimtesnius ir labiau nuodugnius tyrinėjimus, kurie (mano giliu įsitikinimu) gal atskleist ne vieną iki šiol dar nežinomą lapą garbingos praeities mūsų laikinės sostinės — Kauno.

[L-va] V. Bičiūnas.

Žymus Krutamų Paveikslų Aktorius Greitai Pasveiko Nuo Reumatizmo

Theodore Roberts, mėgiamas krutamų paveikslų žvaigždė, sirgo ir turėjo reumatizmą, sako, kad Dr. Tripp's Liquor Rheumatisa suteikė greitą pagalbą nuo skausmų ir jis galėjo pasitraukti iš kėdės su ratukais ir eiti vėl prie lošimo. "Jis pasakysiu pasakius", jis sako. Tūkstančiai kenčiančių nuo reumatinės skausmų, gaut, artrit, neuritis ar lumbago turėjo panašius patyrimus su šiomis gydomomis, kurios turi beveik magiška jėga, dėl pergaleimo šių skausmų ir svarbių ligose. Pas vaistininkus \$3.

RADIO PROGRAM

FOR NAUJIENOS READERS

CHICAGO STATIONS TODAY

570k—KYW-KFKX—526m.
1—Dinner concert
3:30—Markets; sport news
6—Bedtime story; weather; concert
7:30—Sylvania Foresters
7—N. B. C. Blue network program
8—Popular musical program
620—WCFL—484m.
9 a. m.—Request program
2—Jubilee program
720k—WGN-WLIB—416m.
9 a. m.—News digest
10—Home management; shut-in program
11—Organ; good health; time signals
12—Children's story period; concert
2:30—Recital; woman's club; orchestra
4—Orchestra; piano recital
5—Organ recital; talk
5:56—Time signals
6—Markets; Punch and Judy; concert
7—Almanac with ensemble and quintet
7:30—Recital from New York
8:30—New York orchestra and soloists
10—Pasture; Sam 'n' Henry; music box
11:23:30—Roodlums; dance program
770k—WBBM-WJBT—339m.
11 a. m.—Business directory
1—Dance program; pianist; songs
3—Sports review
5—Organ recital
6—Cello recital; orchestra; songs
7—String trio; songs; orchestra
8—Trio; operatic selections; old songs
9:30—Theater stage presentation
10:30—Dance program; songs
11—Orchestra; vocal selections
870k—WLS—345m.
2:30—Homemakers hour; contralto; story
5:15—Sports; organ; time signals; Pied Piper
6—Markets; sports; orchestra
7—Scrapbook; orchestra; Shakespeare series
8—All-state hour
9—Choral music; organ; hockey game
10:30—Hodge Podge
11—Popular program; orchestra; organ
980k—WHT—306m.
10 a. m.—Women's program; talks; music
11:30—Travel talk
12—Organ concert; farm news; markets
1—String trio; sport and financial news
8:30—Weather; violinist; pianist; sports
9—Your Hour league
980k—WIRO—306m.
2:30—Organ concert
3—Orchestra; songs

4:30—Organ recital
7:30—Sports; orchestra; song recital
8—Soprano song recital; orchestra
10—Theatre stage show; orchestra; songs
1040k—WENR-WBCN—288m.
11 a. m.—Home service
12—Concert; vocal selections
1—Classical; organ and vocal
2—Popular request program; orchestra
5—Classical; organ and vocal
6—Orchestra and organ
7—Popular hour; orchestra and vocal
8—Classical; vocal; violinist; songs
9:30—Quartet; orchestra; feature.
1140—WJAZ—263m.
7—Dinner concert
9—Studio program; orchestra
1240k—WEDC—242m.
6—Jewish hour
7—Dance orchestra
9:30—Concert
10:30—Orchestra; popular songs
1390k—WHFC—216m.
8—German operetta
9—Dance music; popular songs; pianist
STATIONS OUTSIDE CHICAGO
10—Pasture; Sam 'n' Henry; music box
7:30—KPRC (1020), Houston—Orchestra
7:30—WEAF (610), New York—Recital to KSD, WTAM, WWJ, WSAI, WLIB, WDAF, WTMJ, WCCO and WOC.
7:30—WHAS (930), Louisville—Entertainers
7:30—WHO (560), Des Moines—Soloists
7:30—WJR (680), Detroit—Orchestra
7:30—WJZ (660), New York—Forresters to KYW and KDKA
7:30—WLW (700), Cincinnati—Feature
7:30—WOW (590), Omaha—Orchestra
8—WEAF (610), New York—Troubadors, to WCCO, WCAE, WOC, WWJ, KSD, WHO, WOW, WLIB, WDEF, WTAM, WSM.
8—WJZ (660), New York—Musical, to KDKA, WHAM, KYW.
8—Wor (710), Newark—Columbia network.
8—WOS (830), Jefferson City—

Tel. Boulevard 0214
Plumbing, Heating
Kaipo Hetuvai, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai
M. YUSKA & CO.
4604 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Garsinkitės Naujienose

Farm school.
8—WPG (1100), Atlantic City—Concert.
8—WSAI (880), Cincinnati—Musical.
8—WSOE (4440), Milwaukee—Music.
8—WTMJ (1020), Milwaukee—Band concert.
8:30—GFCA (840), Toronto—Orchestra.
8:30—KTHS (780), Hot Springs—Orchestra.
8:30—WEAF (610), New York—Orchestra and quartet, to WGN, KSD, WSAI, WTAM, WWJ, WCCO, WOC, WSM, WDAF.
8:30—WOS (830), Jefferson City—Program.
8:45—WIW (700), Cincinnati—

Feature.
9—KOA (920), Denver—Program.
9—WJR (680), Detroit—Soprano.
9—WOR (710), Newark—Columbia network.
9—WPG (1100), Atlantic City—Vocal.
9—WTMJ (1020), Milwaukee—Program.
9:15—KOA (920), Denver—Orchestra.
9:30—KFUO (550), St. Louis—Music.
9:30—WCCO (740), St. Paul—Musical.
9:30—WEAF (610), New York—Grand Opera to KSD, WHO, WSM, WSAI, WTAM.
9:30—WWJ (850), Detroit—Organ.

Sis yra pirmas iš serijos pasikalbėjimų su Naujienų skaitytojais apie ryšius ir charakterį

POSTAL TELEGRAPH COMMERCIAL CABLES

Kokia yra organizacija POSTAL TELEGRAPH COMMERCIAL CABLES?

Ji yra viena iš didžiausių telegrafų ir kabelių kompanijų pasaulyje.

Koks yra jos tikslas?

Jos tikslas yra suteikti kuogeriausiai galima patarnavimą persiuntimo telegramų, kabelių ir pašto perlaidų į bile kur norima persių.

POSTAL TELEGRAPH COMMERCIAL CABLES yra geriausia agentūra per kuogį galite susižinoti su giminėmis Lietuvoje ar kitur. Prie to, yra tai greičiausias ir patogiausias būdas.

POSTAL TELEGRAPH COMMERCIAL CABLES supranta kad vis didėjanti reikalavimai mūsų piliečių iš Lietuvos kilmės dėl greito budo komunikacijos su jų draugais ir giminėmis anapus Atlantiko.

Yra tūkstančiai tarp Jus Amerikoje kurie yra laimę Jusų pusę visuose gyvenimo taktose. Daug jau pastojų atsakomingsi vedė

jais ir daug užima žymias oficialias vietas.

Bet širdyse kiekvieno dar vis pasilieka tas gilus jausmas dėl senų vietų ir giminų Lietuvoje. Kiekvienas aiškiai atmena senus dvasiškus ryšius kurie jį palaiko prie jo tėvynės.

POSTAL TELEGRAPH COMMERCIAL CABLES aiškiai suplanata šiuos faktus ir todėl, pašalio savo draugišką patarnavimą Jums.

POSTAL TELEGRAPH COMMERCIAL CABLES turi tiesius ryšius su Lietuva ir turi agentūras didžiausiose miestuose Lietuvos Respublikoje.

Jeigu nori persiųti pinigų ar pasiųsti kokią žinią, atsikreipkite į artimiausią ofisą, o gausite prieinamiausią atydą. Jis kabelis ar perlaida bus pristatytas trumpiausią laiką.

POSTAL TELEGRAPH COMMERCIAL CABLES turi ofisus visur Suvenytose Valstijose. Jos kabeliai siekia per Atlantiką ir Pacifiką. Jos dratais suvienyta šaurinė ir Pietinė Amerika.

Camel

Cigaretai kuriuos prityrę rukytojai pasirenka.

Cigaretams nepaprastai populiarejant, daugelis prašė prielankumo, bet tik Camel bilionais eina pirm visų. Tai jų gerumas juos ten pastatė; gerumas juos ten ir palaiko.

Jei visi cigaretai būtų taip geri kaip Camel, jų nieko negirdėtumėte apie specialią priemonę, kad padarius cigaretus gerais dėl gerklės. Niekas negali užimti vietos rinkinio tabako.

SKOLINAM PINIGUS
ANT
NAMU
PEOPLES BANK
47 St. & Ashland Ave.

GYVENIMAS
Mėnesinis žurnalas
900 W. 52nd Street
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 3669

Didžiausias ir Puikiausias Jubilėjinis (metų sukaktuvių) GYVENIMAS
išeis gruodžio mėnesį Užsirasykite GYVENIMĄ tuojau.
Prenumerata metams \$2
Pusė metų \$1
Kopija 20c

MOKYKLOS NURSE, SAKO, KAD VISOS MERGINOS TUR- TU ŽINOTI ŠITĄ

KALBĖDAMA aukštesnės mokyklos merginoms apie asmeninę higieną, patyrusi distriktinę mokytoją pasakė:
"Viena pagrindinių taisyklių dėl merginų sveikatos, reikia užlaikyti sistemą normaliam stovyje. Normalis maitinimas ir dieta turi but vartojama. Esant reikalui yra naudinga vartoti nujol, nes jis nekenkia sveikatai. Ypatinai merginoms yra momentu, kuomet nujol turėtų buti vartojamas. Paimk šaukštą, kiekvieną vakarą. Jos nepadarę nesmagumo."
Nujol galit vartoti nežiurint kaip jus jaučiatės. Kiekviena moteris privalo turėti butelį namie.

Pašalink Kosulį, Šaltį, Galvągėlę, Ramatizmą ir Visas Gylas ir Skausmus

Visose aptiekose—35c ir 65c puodukas ir dudelė. Children's Musterole (lengvesnis) 35c.
Geresnis nei Mustard Plaster.

Ar Pavargęs? Ar Pailsęs? Vartok Tanlac

Jei esi persirbęs arba dėl neapsižiūrėjimo pakenkęs jusų sveikatai, tegul Tanlac jums sustiprina viršūmės tukstančių laisvų pasako mums kaip Tanlac yra suteikęs stiprumą ir vikrumą nusilpusiems ir nuvargusiems žmonėms.
Jūs galite pasiluosuoti nuo silpnumo ir skausmų, džiaugtis saugumais ir sveiku gyvenimu. Daugelis tukstančių kitų yra tai padarę. Daugelis tų laimingų žmonių yra jusų kaimynais. Pasinaudokit iš jų patyrimo.

Tanlac yra gamtinis tonikas ir kuono atbudavotojas, padarytas iš žiedų, šaknų ir šakelių. Jusų vaistininkas auri jas. Virš 52 milijonų butelių parduota.

TANLAC
DEL JUSŲ EVEIKATOS

Zonite
For Cuts and Wounds
Apsisaugokit užsikrėtimo! Gydykit kožną žaizdą arba įsibrėžimą su šiuo neudijančiu antiseptiku. Zonite užmuša bakterijas. Ir išgydo.

KORESPONDENCIJOS

Cleveland, Ohio

Priešfašistinės konferencijos įspūdžiai

Lapkričio 6 d. įvyko priešfašistinio "bendro fronto" konferencija. Delegatų buvo 15. Buvo pora pašalinių. V. J. Zabulionis ir J. Mickevičius. Persaukus delegatus, pirmininkas K. Rugienius pastebėjo, kad "randasi svečių" ir paklausė delegatų, "ar gali pašalinių būti susirinkime, ar ne?". Delegatai nutarė, kad "gali būti susirinkime". Paskiaus pirm. klausė: "ar duot jiems patiriamas balsas?". Čia tuoj D. Petruskas pareiškė: "Kadangi svečių yra tokių, kurie yra fašistai, tai negalima duoti balsas". Daugela pareikalavo, kad, girdi: "Aš nematau čia nė vieno fašisto. Todėl Petruskas turi įrodyti, kuris yra fašistas". Petruskas, žiūrėdamas į lubas: "Juk visi matot Zabulionį. Jis per laikraščius viską rašo-smeižia, tai ir šia konferencija apšmeiž. Aš norėčiau, kad jo čia visai nebūtų". Kosteris: "Aš tą patvirtinu". Pirm. K. R.: "Taigi Zabulionis turi apiešiti susirinkimą". Zabulionis: "Su mielu noru".

Nėra svarbu, kad jie nusi-gando Zabulionies. Bet yra svarbi ta procedūra. Pirm. nutarė, kad svečiai gali būti susirinkime, o paskui, be jokio tarimo, be jokio įnešimo, pirm. išvarė Zabulionį. Mat, ir pats Rugienius drėbėjo, kad Zab. ap-rašys visas jo pirmininkystės padarytas klaidas.

Na tiek to. Zabulionis nedalyvavo tame susirinkime, bet jis vistiek aprašo to susirinkimo įspūdžius, kokius jis girdėjo per "radiolą".

Kurie nesvarbūs tarimai (plačiai visuomenei žinoti), tu nemi-nėsiu, kiti aiškiai nesigirdėjo per "radiolą".

Išde turi apie \$20. Ir kai bu-vo pakeltas klausimas "kas da-ryt su pinigais", tai Baltrušaitis davė įnešimą: Nesiųst pinigų daugiau Liet. darb. tol, kol gaus atsakymą už pasiūstus. L. Urbonas (kairysis) davė priešingą įnešimą: siųst pinigus ir nelaikyt jų prie savęs, nes Liet. darb. reikalinga parama. "Baltrušaitiniai" stėjo už siuntimą pinigų, o darbiečiai prieš. Diskusijoms pasibaigus pirm. leido balsavimui, kas už siuntimą aukų ir kas prieš. Septyni bal-sai už siuntimą, o trys prieš. Darbiečiai pralaimėjo, pradėjo rėkt ant pirmininko, kad nege-rali leido balsavimui. Girdi "bu-bo du įnešimai ir abu reiki atskirai balsuoti". Pirmininką padarė "kuku" ir tas pareiškė, kad "aš pats dabar nežinau kaip balsuoti". Prasideda vėl diskusijos ir vėl balsavimas, ir antrą kart laimi jau darbiečiai, kad tą \$20 nesiųst: pa-da-rė tarimą, kad "siųst tik tada, kai bus išde nemažiau \$30".

Reiškia, Liet. darbininkai pa-lauktis tol, kol bus išde \$30. Nors Liet. darb. gali badu dvėst, bet jie \$20 nesiųs ir lauks "kol bus išde \$30".

Kitas tarimas irgi yra svar-bus. Buvo prisiųsta laiškas iš Brooklyn Nacionalio Priešfašistinio Komiteto, kuriame siu-loma priimt tam tikri "težiai". Kairieji pasipriešino tiems te-žiams, pareiškdami, kad su tais težiais negalima sutikti. Anot Urbono, kad tas komitetas yra ne tarptautinis, bet vienos sro-vės žmonių. L. U. nurodė, kad reikia tvirt priešfašistinis ko-mitetas iš politinių srovių: sandariečių, socialistų, darbie-čių ir adiečių-kairiųjų. Darbie-čiai priešingi tam ir L. U. iš-vadina socialistu, sandariečių ir t.t., ir nurodo, kad, girdi, "so-cialistai ir sandariečiai naudo-sis mūsų darbu". Užkuraitis pareiškė, kad "iš mūsų šito bendro fronto niekas neišeina".

Mes tik dirbam sykiu, kad nē-sam priešingi pagelbēt Liet. darbininkus. Bet čia nėra jo-kis bendras frontas iš dviejų". (Aš turiu pastebēt, kad ne dviejų srovių, užtenka vienos. Juk tik ADAD. yra viena poli-tinė organizacija priešfašisti-niame komitete. ADP. gi ne-turi savo delegato ir nedalyvau-jau...). Tuose teziuose buvo 15 paragrafų. Kairieji sutiko tuos tezius priimt tik su ta išlyga, kad jie turės galią nesiųst au-kas per tą Prieš. Nac. Komite-tą ir atmeta kaip ne bendro fronto komitetą.

Beje, tarp tų tezių 15 pa-ragrafų, reikalauja P. N. K. surašo draugijų ir kiek kuri tu-ri narių. Politikiariai suprasit del ko tatau daroma.

Trečias triukšmingas punk-tas, tai kam kairieji pasiuntė au-kas, ten kur "bendro fron-to" kelias rodo. Mat, ADAD. I-mos kp. prakalbose buvo ren-kamos aukos del politiskai nu-kentėjusių šeimynų, kurioms butiniai reikėjo paramos. Aukas kairieji pasiuntė ir turi doku-mentus. Daugela šiame pat su-sirinkime gleblėję popierių turė-jo ir reikalavo išrinkt komisi-ją del pertikrinimo. Darbie-čiai sako, kad aukos buvo rin-kos "ne del šeimynų, bet del politinių kalinių, kas reiškia priešfašistiniam darbui ir jos turėjo būti pasiųstos priešfašis-tiniu keliu". Daugela pavadino darbiečius veidmainiais, kad jie per akis meluoja. Daugelai at-ima balsą. Paskiaus Valaika, Martinaitis patvirtina Daugelos pareiškimą. Užkuraitis duoda vėją, pareiškdamas, kad negali surast žodį, kaip darbiečius i-vardyt, ir kiša veidmainišku-ma pirmoje vietoje. Paskiaus Daugela išvadina darbiečius melagiais, veidmainiais ir šmei-žikais. Po tų diskusijų Pet-rauskas davė įnešimą, kad "kiekviena draugija prieš rin-kimą aukų pasakytu, kam au-kos renkamos". (Jau ir be to įnešimo esti visada pasakyta, kokiems tikslams renkamos au-kos). Baltrušaitis davė "pa-taisymą": "Jeigu parengime auką prašant bus suminėta priešfašistiniam darbui arba Lietuvos darbininkams, ar poli-tinių kalinių šeimynoms, tai pinigai turi eiti per rankas priešfašistinio komiteto". Pa-taisymas praėjo.

Reikia pastebēt, kad aidie-čius-kairiuosius darbiečiai ap-gavo. Visą aplikaciją, kurią reikalavo išpildyt Nac. Prieš Kom., paliko žebrauskui, o tas išpildys taip, kaip darbiečiams geriau.

Abelnai imant, tai darbiečiai, sudarydami didžiulį, labai ne-silaiko jokio takto ir logikos ir vis tik mori, kad but taip daro-ma, kaip Brooklynas diktuoja. Kairieji eina prieš Brooklyn diktavimą ir daug geriau nori pagelbēt Liet. darbininkams, negu darbiečiai.

Aš patariau kairiems iš-eiti iš to "bendro fronto", jei nenorit, kad darbiečiai vadžio-tų taip, kaip jiems geriau. Kai-riai labai gerai supranta, ko-kis turi būti pndras frontas...

Iš tos konferencijos del Liet-darb. pasiliko ta "nauda", kad nutarė nesiųst pinigų, kuriuos turi ant rankų.

Beje, Kalvaitis pakėlė klau-simą: "kodel ADP. LS. kuopa nedalyvauja priešfašistiniame bendrame fronte?" Darbiečiai atsakė, kad "ADP. veikia tar-ptautiniai". Tas darbiečių pasa-kytas reiškia, kad Amerikos darbininkų Partija yra prisidėjus prie priešfašistinio lietu-vių veikimo ir veikia auton-o-miškai, t. y., neprigulėdama prie "bendro fronto". Tą klau-simą darbiečiai aiškindami vi-sai apdumė akis kairiems. O gal tyčia kairieji tylėjo?

Tai tiek apie tą konferenciją. —V. J. Zabulionis.

Racine, Wis.

Tėvyninių buvęs koncertas ir SLA. 100 kp busiantis koncertas

Bendrai T. M. D. apskritis su Kenosha Dailės Rateliu buvo surengęs parengimą su progra-mu ir šokiais lapk. 27 d., Tur-ners Hall.

Visą programą išpildė keno-shiečiai. Programą pradėta pildyti 3:45 val. po pietų se-kantais.

Dailės Ratelio choras, po va-dovystę p. Juozo Macnorius ir p-lės Noros Klimūtės, pirmoje dalyje dainavo šias dainas: "Leiskit į tėvynę" (A. Vana-gaičio), "Vai varge, vargeli" (Tal. Kelpšos), "Dziedul (dzu-kių dainą) (A. Vanagaičio) ir "Per tamsią naktelę" (St. Šim-kaus).

Viduryje koncerto įpinta juo-kingas linksmas kaimiečių dvi-jų aktų vaizdas. Kuopa susi-dariusi iš septynių ypatų, paei-nančių iš Vabalinkų parapijos, Svilių kaimo, pirmame akte vaizdavo kaip Lietuvos kaimo jaunimas šeštadienio vakare linksminosi; antrame akte Lie-tuvos senmergė, 47½ metų am-žiaus, skaitosi save jauna, kad vyrams įtikti, deda viltį pasi-siuti naują algirką ir su ja pa-sipuošus vilioti sau vyrą. Pri-buna žydėlis siuvėjas, kuris be-merudamas gauna norą Mag-dė apkabinti, tampa išvytas lau-kan ir vėliau dideliu prašimu gryžta atgal; baigiasi veiksmas dainavimu Magdės su siuvėju žydėliu dainos "Tarnavau pas poną".

Pertraukoj p. Venskus rodė štukas su lietuviškomis kazyrė-mis.

Solistai Dailės Ratelio išpildė šias dainas: "Kur bazužė sama-nuota" — Tadas Bagdonas; "Forget me" — Lucija Balči-aitė; "Mamyte" — Tadas Bag-donas; piano solo Adolfinas Ra-davičiūtė Oberon; Vladas Ja-kutis — iš kaminkrečio: "Ma-žas yra mano stonas".

Ant užbaigos programą visas Dailės Ratelio choras sudainavo šias dainas: "Užmik, užmik" (St. Šimkaus), "Einu per dva-relį" (St. Šimkaus), "Anksti ry-tą rytelį" (J. Strollo), "Molio uzbonas" (Vanagaičio), ir "Mu-zika, muzika" (A. Vanagaičio).

Duetu Vladas Jakutis su Ta-du Bagdonu užbaigė šį didelį ir gerai išpildytą liaudies koncer-tą. Duota dovanos Dailės Rate-liui, kaip miestiečiams ir kai-miečiams. Publika buvo spren-dėja ir apdovanojo abiejus gau-singais aploдиментаis. Kadangi miestiečių didesnė grupė bu-vo, tai jie gavo didelį saldinių bakšą; kaimiečiams teko mažė-nis. Dalyvavusi publika pilnai likosi patenkinta tuo programu ir lieka dėkinga draugingųjų kaiminų kenoshiečių Dailės Ra-teliui už tokį didelį prielanku-

ma, ypač T. M. D. apskričio valdyba taria sirdingą ačiū.

Dailės Rateliui mes galime at-silyginti už jų prielankumą, bent maža dalele, atsilankyda-mi skaitlingai į jų ruošiamą te-terą, kuris įvyks gruodžio 18 d., American German Home svet., Kenosha. 2 v. p. p. bus statomas scenoje didelis veika-las "Marija Magdelietė", po va-dovystę gausus režisieriaus p. Pabarškos.

Buvęs koncertas ir šokių va-caras T. M. D. apskričio ir Dai-lės Ratelio išėjo vidutiniai. Kai-la, kad vietos lietuviai pildyda-mi akiai Romos prietarus del advento visokių vilijų ir kitų prasmanų praleidžia tokius programus. Liks ir pelno. Šiaip viskas buvo tvarkoje, baigėsi linksmais šokiais. P-nia Mačiū-ienė, viešnia iš Kenosha, laimė-jo lietuviškas kazyrės, kurios buvo duodamos prie įžangos ti-kiety.

SLA. 100 kuopos koncertas įvyks gruodžio 11 d., 3 v. po pietų, Turner Hall. Programą išpildys iš South Milwaukee S. LA. 133 kuopos Jaunimo cho-ras, vadovaujant p. Stasei Ber-žienei. Dapildys programą ir vietiniai 100 kp. jaunuoliai. A-part to bus sulosta vienveiksmė komedija "Is didelio rašto išėjo į kraštą". Po programu teis inksmy šokiai. Kviečiami kaip vietiniai lietuviai, taip ir kai-mynai dalyvauti šiame parengi-me. Ateikite pamatyti ir pa-klaustyti gražaus čion augusio jaunimo programo.

—M. Kasparaitis.

Kenosha, Wis.

Lapkričio 11 dieną įvyko A-merikos Lietuvių Politikos Klu-bo susirinkimas. Kluabas turi apie 200 narių. Turi ir sa-vo atletinį skyrių, taipiau bas-ket ball ir indoor bolininkų 'auktus. Prieš du mėnesius su-itvėrė ir medžiotųjų sportin-kų kuopelę, kuri išsirinco ir vedėjus. Šiame susirinkime jų komisija pranešė, kad neužilgo medžiotųjų kuopa išvažiuos me-džioti į šiaurius ir tiek parveš-ziukių, kad pakels kluabiui vie-ryų žuikių vakariene. Štai lapkr. 7 dieną, apie 1 valandą naktį r išvažiavo medžioklėn apie 14 medžiotųjų. Bet neteko toli nu-važiuoti, kaip juos ištiko ne-aimė. Jie sustojo pakeliui pa-žiūrėti ar neraz žuikių. Senas medžiotojas Vincas Linkevičius, kuris per 14 metų nepraleidė nė vieno metų nėjęs medžioti ir neprisimedžioties žuikių ir ki-tų gyvulių, lipdamas per tvorą

kažkaip užkabino už dratų gaiduką ir šautuvas išsišovė, suvarydamas visų švį Linkevi-čiui į šlaunį. Niekurie šratai išėjo klaurai, o kitus daktaras išėmė, nes, laimei, nė vienas šratų nekludė kaulo, tad sužeis-tasis greitai pagys.

Nors tą dieną mūsų medžio-tojai nieko nelaimėjo, bet jie vistiek prižada kluibo vakarie-nei žuikių parvešti, nes juk ne visada tokios nelaimės pasi-taiko.

Kluibas yra 5 metų senumo. Pinigų turi apie \$4,300. Moka po \$1 į dieną pašelpos ligoje ir \$100 pomirtinės. Turim daug darbsčių žmonių, kaip vyrų taip ir moterų, kurios priklaus-o kluibiui lygiomis teisėmis. Prie kluibo gali priklausyti kiekvienas geras lietuvis, be lyties ir pažiūrų skirtumo. Kluibas taipiau kiek galėda-mas stengiasi pagelbėti nariams išsimti pilietybės popieras.

Kluibas po Kalėdų rengiasi pastatyti didelę komediją, bet apie tai bus pranešta vėliaus.

—J. M. D. Narys.

Brooklyn, N. Y.

Žinomas Brooklynio lietu-viams laikrodžių ir auksinių bei sidabrinių dalykų krautuvės savininkas, Pranas Raškinis, serga.

Raškinis jau kurį laiką ne-galiavo. Pereitą vasarą jis bu-vo išvykęs Lietuvon tikėdama-sis, kad ten sveikata pagerės per vasarą.

Vienok Europoje taip susir-go, kad reikėjo pasiduoti ope-racijai. Dabar, sugrįžus Ameri-kon, jam vėl teko gulti ligoni-nėn, kur tapo padaryta antru kartu operacija. Šiuo laiku drg. Raškinis randasi Grace Hospi-tal, New Haven, Conn. — V. P.

Pittsburgh, Pa.

Lietuvių kalbos mokyklėlė, kurią įkurė Jaunimo Meno dr-jelė su SLA. apskr., gyvuo-čia gerai. Vaikų lankančių mo-kyklėlę yra apie 40, kurie no-riai mokinasi gimtosios kalbos. Mokytojas yra nesenai iš Lie-tuvos atvažiavęs, dabar studijuoj-as teisių mokslą Duquesne universitete, stud. Pivlas Dar-gis. Tikimasi, kad laikui bė-gant mokinių pasidaugins ir tuomet mes, pittsburghiečiai, susilauksime daugelio jaunu-lių, mokančių savo gimtąją kal-bą. — Dzukas.

AUGIMAS

IN pusę šimtmečio telefonai Amerikoje užaugo nuo paprasto instrumento ir ilgumo kelių mastų drato iki virš 18,000,000 telefonų, kurie yra sujungti su 61,000,000 mylių ilgumo dratais.

Jis išbujojo nuo nežinomo sujungimo tarpe vieno ir kito kambario nuo vieno kaimelio į kitą per didelius miestus ir skersai ir išilgai šalies ir susijungė su Didžiąja Britanija.

Jis užaugo iš dviejų vyrų, išradėjo ir jo pagelbinin-ko iki 350,000 armijos žmonių, kurie dalyvavo užlai-kyme ir operavime.

Jis išsibulino iš vieno sakinio, labai paprasto sa-kinio, iki kasdieninių pasikalbėjimų iki 73,000,000 pa-saukimų, kiekvienas pašaukimas kam nors yra labai įvertinamas.

Tas tobulėjimas yra saikas žmonių reikalavimų del asmeninės komunikacijos ir veikimo, tiksliai pusė am-žiaus, kad užganėdinus tuos reikalavimus.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY
BELL SYSTEM
One Policy - One System - Universal Service

A. KUPREIŠIO MARŠRUTAS SEKASI

Nesenai pagrižęs iš sovietų "rojaus" chigagietis, A. Kuprei-šis, šiuo laiku važinėja po Illi-nois valstijos (ir Indiana) kolo-nijas, pasakodamas žmonėms apie savo patyrimus Rusijoje. Jo maršrutas sekasi labai ge-rai.

Gruodžio mėn. 3 ir 4 dd. Kup-reišis buvo Clintone (Ind.) ir Westville, Ill. Gruodžio 5 d. ji-sai iškeliavo į West Frankfor-tą.

Clintone į Kupreišio prakal-bas susirinko visi tos vietos lie-tuviai. Tiesa, dabar ta koloni-ja yra žymiai sumenkėjusi, ka-dangi del bedarbės daugelis žmonių yra išvažinėję, bet vis tik atėjo didelis burs pasiklau-syti kalbėtojo. Paprasta Kup-reišio kalba, gyvas atpasako-jimas faktų iš Rusijos gyveni-mo publikai be galo patiko. Tik pora Maskvos davatkėlių jau-tėsi, kaip išrišimo negavusios.

Westville'je suėjo tiek daug publikos, kad netilpo į svėtainę. Tarp publikos buvo ir miesto mayoras (lietuvis). Šį kartą

Kupreišis, matyt, buvo ypatin-gai smagiam upe ir jo gyvai, vaizdingai kalbai publika prita-rė karštai aploдиментаis.

Kalbėtojui mėgino šokti į a-kis koks ketvertas komunistų (mat, ir Westville'je dar yra jų šiek-tiek pasilikę "ant veis-lės"). Kupreišis labai atkir-to "raudonmarškių" prisika-binėjimus ir klausytojai taip jam pritarė, kad nušvilpė rėks-niukus ir nedavė jiems dau-giaus zaunyti.

Reikia tikėtis, kad kitose ko-lonijose kalbėtojas turės nema-žesnio pasisekimo.

Praradimas Svorio?

Mr. Cottfried Schiffrin, Prescott, Wis., sako, "Aš sveriu 180 svarų, dabar aš sveriu 155 svarus ir jaučiuosi vėl labai gerai. Aš visai buvau nusilpęs ir mano skilvia vi-siškai buvo suirus, kuomet aš atskeldavau iš ryto aš jaučiau labiau nuvarę, negu vakare eidamas, guli. Ačiū jums už geras vaistus, kurie grąžavo su pagalba Nuga-Tone".

Nuga-Tone jau yra atlikusios pulkų da-lykų per 35 metus. Virš milijonas vyrų ir moterų pasidavė stipresniais ir sveikesniais vartodami tas gydoles. Niekas negali su-silyginti su Nuga-Tone suteikime gerenojo apetto ir pagelbėjimo virškinimo. Jos su-teikia daugiau žeros nervams ir labiau su-tiprina raumenis, pralina svaguli, už-kietęžina, sustiprina inkstus ir kepenis, pralina neumatizmą ir neuraleiją, sutei-čia atžviežinantį miegą, paduozina silp-niams svaraus. Nuga-Tone yra labai geros del silpnų, nervuotų vyrų ir moterų. Jos yra parduodamos vaistinėse, ir jei neutei-čia gerų pasekmių, pinigai grąžinami. Tik-rai nusipirkite 1 butelį šiandien.

GERIAUSIA VIETA PIRKT DEIMANTUS

Pas J. A. Kass (Kazakauskas)

2045 W. 35th St., Chicago, Ill.

Parduodam deimantus ir kitokius auksinius daiktus, su dideliu nuosimėju pigiau negu kitur. Taisom laikrodžius visokių iš-dirbimų; darbas garantuotas arba pinigų grąžinam atgal.

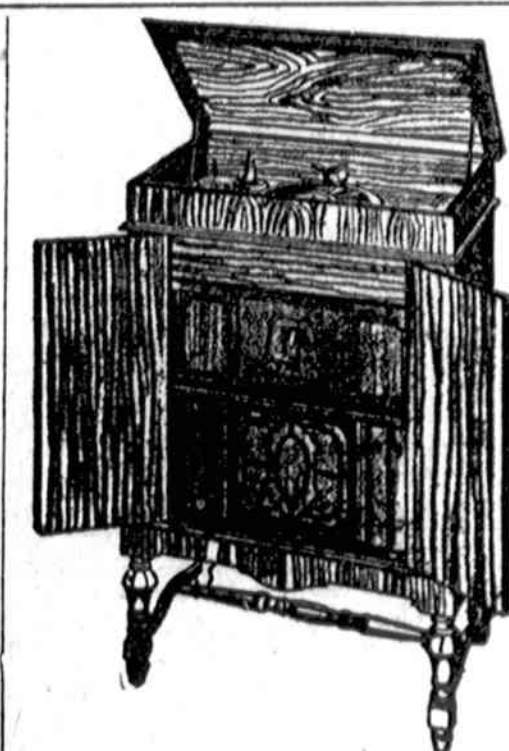
Rusiškos ir Turkiškos Vanos
12th STREET
Tel. Kedzie 8902
3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Nėra rugščių, chargerių, baterių, eliminatorių
Jūsų fonograffą arba pianą priimam mainais

Geriausią vietą pirkti Radio pas
JOS. F. BUDRIK
3417 S. Halsted St.
Visai Elektrinė Radio
Freshman EQUAPHASE
Nuo liamos gausit visą spēką

Modelis G-7
Gražus kabinetas, Radio gatava, tik reik prijung-ti prie elektros \$185
Kitos Freshman elekt-rinės radio po \$120. Yra viskas, nieko daugiau ne-reikia pridėti.

Elektrinis fonografas ir elektrinis radio sykiu yra tokia kokią daugu-mas žmonių norėjo gau-ti. Garsus fonografas ir garsi radio \$350

Didžiausis Freshman Distributorius Chicagoj

Jos. F. Budrik, Inc.
3417 S. Halsted St.

Tel. Boulevard 4705

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian Daily News Pub.
Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8586

Subscription Rates
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, šiek tiek
sekmadieniais. Leidžia Naujienų Ban-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8586.

Užsimokėjimo kainos

Chicago — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusmetį	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per nešiotojus:	
Vieną kopiją	5c
Savaitę	15c
Mėnesiui	75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusmetį	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsienioose (Atpiginai)	
Metams	\$8.00
Pusmetį	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pingus reikia siųsti pašto Money
orderiu kartu su užsakymu.

Apžvalga

GAL PADARYT "KARO
TEISMA"?

Brooklyn kvašistai kvakši:
"Socialistų partija Plečkai-
tį ir Paplauską tik suspenda-
vo iš partijos, o ne išbraukė,
nežiūrint jų išdavikiškų žy-
gių. Reikia — partijos rei-
kalus pastatė virš visos tau-
tos reikalų."

Bet iš kur yra žinoma, kad
Plečkaičio ir Paplausko žygiai
buvo "išdavikiški"? Kur yra i-
rodymai? Kolkas beveik visa,
kas jiems buvo prikašiojama,
remiasi tik gandai ir spėjimai,
o ne patikrintais faktais.

Pirmą negu išneš nuospen-
dį apie žmogų, reikia iširti kal-
tinimus ir išgirsti jo pasiteisi-
nimą. Taip daroma civilizuota-
me pasaulyje.

Bet mūsų kvašistai, papratę
gėrėtis smetoniskais "karo tei-
smais", reikalauja, kad pasmer-
kimas būtų atliktas be jokio
tardymo.

RAUDONIEJI FAŠISTAI
KARŠČIUOJASI.

Pusdama į fašistiską dūdą,
"Laisvė", lygiai kaip ir "Vie-
nybė", saukia, kad Plečkaitis
esą "parsišlavęs" Pilsudskui.
Prie "parsišlavėlių" ji bando
priskirti ir — Grigaitį, už tai,
kad "Naujienose" buvo pasa-
kyta, kad sovietų valdžia sten-
giasi patarnauti Lietuvos fašis-
tinei valdžiai. Matyt, ji labai
karščiuojasi.

Bet piktnaudžiavimas tai ne
argumentai. Tą "Naujienų"
nuomonę, kad Rusijos bolševi-
kai gerinais, Lietuvos fašistinei
diktaturai, galima lengvai pa-
remti faktais.

Pirmiausia, ar ne tiesa, kad
Maskvos valdovai tuojaus po
fašistinio perversmo Lietuvoje
skelbė, jog jie palaikys drau-
giškus santykius su Lietuvos
(fašistiską) valdžia?

Ar ne tiesa, toliau, kad Kap-
sukas-Mikevičius, kurį užlaiko
sovietų valdžia, atkartotinai ra-
šė sovietų spaudoje, jog komu-
nistai esą priešingi sukilim-
ams prieš Smetonos-Voldemaro
diktatūrą?

Ar ne tiesa, kad tas pats
bolševikų komisaras po Tauragės
sukilimo skubinosi per
spaudą užtikrinti Lietuvos val-
džiai, kad komunistų partija ne-
tūrėjusi nieko bendra su sukilė-
liais, ir kiek drutas niekino su-
kilėlius?

Ar ne tiesa, kad panašaus tu-
rinio pareiškimus darė bolševi-
kų spauda ir po Rygos emigrantų
kongreso?

Jeigu visa tai nėra patarna-
vimai Smetonos-Voldemaro val-
džiai, tai mes nežinome, kaip
dar Ritaip galėtų bolševikai jai
patarnauti.

Bet visai be reikalo raudonų-
jų fašistų organas bando pri-
mesti mums tą, ko mes niekuo-
met nesakėme. Jisai tvirtina,
kad sovietų norą apginti Lietu-
vos nepriklausomybę nuo lenkų
pasikėsinių mes irgi aiškiną
bolševikų "simpatijomis" Lietu-
vos fašistams. Mes niekuomet
taip neaiškinome.

Mes gerai žinome, kad sovietų
valdžia stotų už Lietuvos ap-
gynimą nuo lenkų, nežiūrint ko-
kia valdžia būtų Lietuvoje. Ko-
del bolševikai nenori, kad Len-
kija prarytų Lietuvą? Todel,
kad jie patys nori ją praryti!

Vieną sykį raudonosios bol-
ševikų gaujos jau buvo užplu-
dusios Lietuvą ir okupavusios
žymią dalį jos teritorijos, ir
Lietuvos žmonės turėjo pasiim-
ti gerą pagalbį, kad tuos plėši-
kus išvysų. Tačiau bolševikai
daro išimties nėra atsižadėję
savo žmadių prieš Lietuvą.
Maskvoje juk jie turi sudarę
"valdžią" Lietuvai iš Kapsuko
ir kitų asmenų, kurie gauna al-
gas ir visą užlaikymą iš sovietų.
Bolševikai tik laukia pro-
gos, kada jie galės okupuoti
Lietuvą ir tą "valdžią" užriog-

linti jai ant sprando.

Pastaruoju laiku ėjo gandai,
kad Pilsudskis, rengdamasis už-
kariauti Lietuvą, mėginęs orga-
nizuoti "naują valdžią". Lietu-
vai iš Plečkaičio ir jo pa-
sekėjų. Tie gandai nepa-
sivirtino. Bet jeigu Pil-
sudskis tikrai būtų ėmęs to-
kią "valdžią" tvirti, tai šis fak-
tas būtų aiškiausias įrodymas,
jog jisai iš tiesų eina prie
Lietuvos užkariavimo.

Tuo gi tarpu tas, kas tikrai

ganduose buvo skelbiama apie
lenkų Pilsudskio užmačius prieš
Lietuvą, tas jau senai yra įvy-
kinta pas bolševikus!
Okupacinę valdžią Lietuvai
Maskva jau turi "gatavą", ir
yra žinoma, kas stovi jos prie-
šakyje. Todel tik mažas vaikas
gali nesuprasti, jogei bolševikai
"gina" Lietuvą nuo lenkų tiktai
del to, kad jiems taip diktuo-
ja jų pačių apetitai. Maskva
myli Lietuvos nepriklausomybę
taip, kaip šuo kaulą!

Apie Ivairius Dalykus

Gimimų skaičiaus
mažėjimas An-
glijoj

Gyventojų prieauglis Francijoj
ir Anglijoj. — Gyventojų
skaičius Anglijoj iki 18-to
šimtmečio. — Gimimų kon-
trolliavimas. — Kaip lemin-
gai eina į vandenį skandin-
tis. — Keliavimas gyvūnų
iš vienos vietos į kitą. — Gy-
ventojų prieauglio problema.

Ne taip dar senai, rašo Dio-
neo, Anglijos moralistai "prodi-
nėjo, kad "Francija išsigimsta
ir nyksta". Savo tvirtinimus
jie rėmė skaičiais, rodančiais
gimimų sumažėjimą Francijoj.
Ir štai dabar toks pat reiki-
nys galima Anglijoj pastebėti.
1926 m. kiekvienam tūkstan-
čiui gyventojų teko ne pilnai
17 gimimų. Kad to skaičiaus
reikšmė būtų suprantamesnė,
pravartu bus pasakyti, jog prieš
65 metus tūkstančiui gyventojų
teko 35 gimimai; vadinasi,
dū kartu daugiau, negu dabar.
Tarp 1866 ir 1896 m. gimimų
koeficientas Anglijoj nupuolė
ant 5, o tarp 1896 ir 1926 m.
— ant 13. 1910 m. 25 gimimai
teko kiekvienam tūkstančiui gy-
ventojų, o dabar, kaip jau bu-
vo pasakyta, ne visai 17. Ki-
tais žodžiais tai reikšia, kad
gimimų koeficientas primena
krinantį akmenį, kurio greitu-
mas nuolat auga.

Iki 18 šimtmečio Anglijos gy-
ventojų skaičius pasiliko maž-
daug pastovus, t. y. mirtingu-
mo nuosimtis beveik lyginosi
gimimų nuosimčiui 1750 m.
Anglija ir Valija turėjo 6,500-
000 gyventojų. Po to gyventojų
skaičius pradėjo sparčiai di-
dėti. 1800 m. Anglija jau tu-
rėjo 9 milijonus žmonių, o an-
troj devyniolikto šimtmečio pu-
sėj — 32,000,000. Prieauglis
ir po to nestotų, tik jis pasi-
darė daug lėtesnis. Mirtingu-
mo nuosimtis nupuola, bet tuo
pačiu laiku sumažėja ir gimimų
koeficientas.

Ką visa tai reiškia? Kaip ga-
lima išaiškinti tą reiškinį, kad
1866 m. kiekvienam gyventojų
tūkstančiui teko 35 gimimai, o
dabar tik 17? Į tuos klausimus
atsakoma trejopai.

Pirmas atsakymas skamba
taip: "Gimimų skaičius mažėja
todel, kad gimimų kontrolė
vis labiau ir labiau yra prakti-
kuojama." To tvirtinimo pa-
rėmimui privedama skaičiai, ku-
rie parodo, jog gimimų suma-
žėjimas praktiškai supuola su
gimimų kontrolės skelbimu.
"Gimimų kontrolė yra pati
savaime nedoras daktas ir ža-
lingas valstybei," — taip kai
kurie kalba Anglijoj. Pirmoj
eilėj taip kalba katalikų kuni-
gai.

"Gimimų kontrolė yra tik-
rai palaima ir su jos metodais
turi susipažinti visi gyventoi-
jai," — sako kiti. Taip kalba
anglikonų kunigai ir vyskupai,
juristai, sociologai ir didelė
dauguma socialistų. Anglijoj
dabartinio laiku veikia "Nacio-
nalės Gimimų Kontrolės Vyk-
dymo Komisija". 1924 m. ji
paskyrė specialų komitetą, ku-
rio tikslas buvo iširti gimdy-
mų kontrolės doriską pusę. Ko-
mitetas įėjo daktarai, kunigai
ir šiaip visokie darbuotojai. Jo
pirmininku buvo paskirtas vys-

kupas. 1925 m. komitetas at-
spausdino savo raportą. Štai ke-
lios ištraukos iš to raporto:

"Gimimų kontrolė yra sim-
ptomas mūsų nenormališkos ci-
vilizacijos, kuri daugelį žmo-
nių neleidžia vesti sveiką ir
normališką vedybinį gyvenimą.

"Daugelį atsitikimų apsi-
vaisinimo išvengimas yra buti-
nai reikalingas sveikatos žvilg-
sniui ir pagėdijamas ekono-
miškais sumetimais. Tačiau
tokie atsitikimai turi būti rim-
tai apsvarstomi.

"Ideališka gimimų kontrolė,
suprantama, yra susilaiky-
mas. Tas budas ir reikalinga
visiems rekomenduoti."

Bet čia jau raporte pabrėžia-
ma, kad tas ideališkas budas ne-
galima gyvenimui įvykdyti. O
tuo tarpu dėl politiškių ir ekono-
miškų sumetimų nuo gimdy-
mų kontrolės negalima atsiža-
dėti. Iš to galite matyti, kad
vyskupo vadovaujamas komite-
tas prieina prie tokios išvados:
"Nors iš vienos pusės ir rei-
kia pripažinti, kad gimimų
kontrolliavimas mechanis kais
budais yra nedoras ir šlykštus
dalykas, bet iš kitos pusės ne-
galima neigti to fakto, kad be
tų būdų gimimų kontrolė (ku-
ri ekonomiška) sumetimais y-
ra būtina reikalinga) esti ne-
įmanoma." Žodžiu, komiteto
raportą, kaip tos bobutės pasa-
ką, reikia dviejopai suprasti.

Daugelis sociologų ir ekono-
mistų sako, kad "kontrolė" gim-
dymų sumažėjimą dar toli gra-
žu negalima išaiškinti. Tas rei-
škiny, sako jie, glūdi kur kas
giliau ir nuo žmogaus valios
nepriklauso. Gimimų skaičius
tarp žmonių įvairuoja lyginai
taip pat, kaip ir pas žemesniuosius
gyvūnus. Unikinkai, pa-
vyzdžiui, žino, kad laiks nuo
laiko laukinių pelių atsiranda
tik daug, jog jos jėgoms suda-
ro rimto pavojaus. Norvegijos
kalnuose užtikama nedidelė gy-
vūnai, kurie yra žinomi kaip
lemingai. Periodiškai kas 15-
20 metų lemingai nepaprastai
pradeda veistis. Tasyk įvyksta
vienas įstabiausių reiškinų,
kokis tik yra zoologams žino-
mas. Lemingai sudaro milžiniš-
kų, daug milijoninę armiją ir
pradeda keliauti į vakarus. Pa-
siekę jurą, lemingai puola į van-
denį ir plaukia vis toliau ir to-
liau į vakarus. Plaukia tol, kol
visi žūsta jurų bangose. Iš is-
torijos mes žinome, kad praei-
tyje aziatų keliais atvejais bu-
vo Europą užplūdę. Tas azia-
tis veržimasis į Europą vyriaus-
sia paėjo del to, kad jie tais
laikais buvo pradėję labai dau-
gintis. Iš Azijos į Europą ver-
žėsi ne tik žmonės, bet ir gyvū-
nai. Yra žinomi atsitikimai, kai
milijonai pilkųjų žiurkių pasi-
leisdavo keliauti iš Sibiro į Eu-
ropą. Niekas jų negalėdavo su-
laikyti. Pasiekę Vėlgos upę,
jos šokdavo į vandenį ir plauk-
davo. Žinoma, tūkstančiai ir
šimtai tūkstančių jų gyvūnų
žudavo vandenį, tačiau dalis
jų visgi perplaukdavo upę. Lai-
kui bėgant gimimų skaičius su-
mažėjo. Taisi pasireiškia ne
tik tarp gyvūnų, bet ir tarp
žmonių.

Kai kurie mokslininkai nu-
rodo į tą faktą, jog su gimy-
mų skaičiaus pakilimu pas
žmones atsiranda daugiau ener-
gijos veikti. Kitais žodžiais sa-

kant, žmonės sparčiau progre-
suoja.

Ant galo, yra trečias išaiški-
nimas, grynai ekonomiškas.
Žmonės sparčiau dauginasi ta-
syk, kuomet gyvenimo sąlygos
pagerėja. Tokiu būdu gyventojų
prieauglis 19 šimtmečio Ang-
lijoj žymiai pakilo adiu tam,
kad pasidarė lengviau įvežti
maistą iš Amerikos, Australi-
jos, Argentinos ir tt.

Atrodo, kad tai yra visai lo-
giškas išaiškinimas. Tačiau y-
ra žinomi atsitikimai, kad gy-
ventojų prieauglis mažta net
tose šalyse, kur gyvenimo są-
lygos nuolat gerėja. Paimkim
pavyzdžiui, Australiją ir Nau-
jąją Zelandiją. Klimatas ten y-
ra tiesiog ideališkas. Uždarbiai
gan aukšti. Bet nežiūrint į tai,
gyventojų prieauglis ten labai
mažas.

Kitaip esti su gyvūnais. Žvir-
blių Australijoj nebuvo, todel
kažkoks sentimentalio pobū-
džio emigrantas nutarė nuo
paukščių iš Europos importuo-
ti. Nepaėjo ir kelių dešėčių
metų kaip Australijoj atsirado
tick daug žvirblių, jog žmonės
nebežino nei kaip su jais beko-
voti. Tas pat atsitiko ir su triu-
šiais. Ne kiekvienam skaityto-
jų, tur but, yra žinoma, kad ap-
saugojimui vakarinės Australi-
jos nuo triušų tapo pastatyta
savo rūšies "kinečių siena," ku-
rios ilgis siekia 900 mylių!

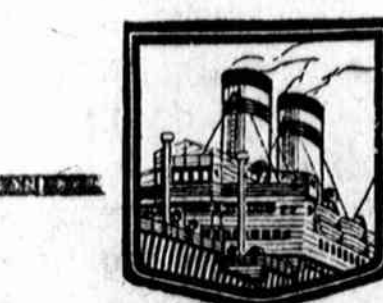
Vadinasi, išėina, kad nei vie-
na tų priežasčių gyventojų prie-
auglio sumažėjimą neišaiškina.
O Anglijai, sako Dioneo, tatau
svarbu. Devyniolikto šim-
to metį ir ankščiau anglai pasi-
žymėjo savo kolonijų politiką.
Tukstančiai jaunų anglų veržė-
si į tolimus ir nežinomas kra-
stus, ieškodami prietikių. Ačiu-
tam, anglai pasiekė Afriką, Aus-
tralią, Aziją bei įvairias salas
ir sukūrė ten savo kolonijas.
Tuo laiku pas anglus buvo ne-
išsėmiama energija. Įdomu bus
pastebėti ir tai, kad su koloni-
zavimosi laikotarpiu sutampa
Anglijos gyventojų didžiausias
prieauglis.

Šiandien, kuomet gyventojų
prieauglis mažta, atrodo, kad
anglai nestotų ir savo pirmky-
šios energijos. Į kolonijas jie
važiuoja labai nenoriai. O jei
ir išvažiuoja, tai ten negali nu-
rimti, — vis svajoja apie grį-
žimą į tėvynę.

Kodel taip yra, — į tą klau-
simą mokslininkai tikrai dar ne-
gali atsakyti. Vieną gal įdo-
miausių teorijų yra sugalvojęs
prof. Pearl. Bet apie tai kita
karta.

—K. A.

LIAUDIES BALSAS
gaunamas
ir
parduodamas
NAUJIENOSE
Kopija
tik 5 centai

TEN IR IS
LIETUVOS
PER HAMBURGA
Ant mūsų trijų šriubų laivų
NEW YORK - HAMBURG
DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN
RESOLUTE, RELIANCE
ir populiariški vieno kabin
laivai,
Cleveland, Westphalia,
Thuringia
Europinės kloties žmoni-
niai vadovaujamos

\$203 IS NEW YOR-
KO IKI KAU-
NO IR ATGAL
Plus V. S. Revenue takslai

Savaitiniai išpauskimai
del permuto ir kitų inform-
cia kreipkitės prie vietinio
agentų arba prie

Hamburg-American Line
United American Lines, Inc.
General Agents
177 N. Michigan Ave.
Chicago, Ill.

Peržiūrėjimas ne
immigrantų atei-
vių ant laivo

Immigracijos viršininkas, ko-
misijonierius Harry E. Hull, ką
tik paskelbė labai svarbų nuo-
sprendį. Tai yra, autorizavi-
mą peržiūrėti ant laivų visus
ateivius, kurie be jokios abejo-
nės yra ne-immigrantai. Iki
šiam laikui ne-immigrantai, ke-
liaujančys pirmoj ir antroj kla-
sų buvo egzaminuojami ant
laivų.

Naujas nusprendimas jima
šešias klesas immigrantų, ku-
rie yra įvardyti Immigracijos
Akto iš 1924 metų, trečioj sek-
cijoj. Bet maždaug šitas nau-
jas nusprendimas liečia tuos at-
eivius, kurie atvyksta į šitą sa-
lį laikinai biznio reikalais arba
pasilinksminimui, ir ateivius,
kurie turi perkeliavimo vizą,
kuri pavelina pervažiavimą per
Jungt. Valstijas "continuous
journey." Immigracijos Biuro
statistikos del 1925 m. (liepos
1, 1924 iki birželio 30, 1925)
paduoda 35,326 ne-immigrantus
ateivius pirmos klesos ir 22-
697 ateivius antros klesos.

Per kiek laiko New York'o
uoste visi ateiviai (išimant itk
žemiaus paduotus), kurie at-
vyksta trečioj klesoj, yra siun-
čiami į Ellis Island peržiūrėti-
mui. Pirmos ir antros klesos
pasazieriai, kurie yra ateiviai,
yra egzaminuojami ant laivo, ir
tik tie, kurių įleidimas abejojti-
mas, yra sulaikomi ant Ellis
Island.

Prieš išleidimą šio nusprendi-
mo, kaip kurie ateiviai atvyks-
tantys 3-oj klesoj buvo išeg-
zaminuojami ant laivo. 1924
metų lapkričio mėn. Immigra-
cijos Komisionierius nutarė, kad
gryžtantieji apsigyvenę ateiviai,
kurie turi neišsibaigusius leidi-
mus įvažiuoti, turi būti išegza-
minuojami ant laivų. Taipgi
per kiek laiko, ateiviai, kurie
turi pervažiavimo vizas, jeigu
Kanosos piliečiai (gimimu arba
naturalizacija), arba jeigu yra
Anglijos pavaldiniai, važiujan-
tys į Kanadą, nesunčiami į El-
lis Island. [FLIS].

Paniures vyras kartais
yra pateisinamas, bet
moteris niekuomet

Karalius Saliamonas kadaise pa-
sakė, "Ima šimtą moterų pažinti vy-
rų, bet moters nepažinti niekuomet".
Jei senis Saliamonas tebegyventų
dabar, tai jis patartų paniuriams
vyrams ir paniuriams moterims
nešioti akinius, tinkamai pritaiki-
tus jų akims. Gerai pritaikinti aki-
niai palengvina silpnoms akims žu-
rėti, sustabdo galvos skaudėjimą,
akų persėjimą, įdegiama, ir prailina
ta paniurimą, kuris padaro nepatogų
išvaizda. Pasekmės buvo stebėti-
nos. Dr. G. Serner, 3265 S. Halsted
St. pasako, ar paniurumas paeina
nuo klutinių akių ar ne.

Lietuvis Kontraktorius

Suvedam šviesas fi-
elektros įieją į nau-
jus ir senus namus ir
mainom naujas lūpa-
pas į senas; duodam
ant lengvo išmokėjimo.

Metropolitan Electric
Shop
2215 W. 22nd Street
Phone Canal 2591

Naujas laikraštis
PIRMYN,
Soc. Dem. organas, leidžia-
mas Vilniuje. Galima gauti
Naujienose. Kaina 10c.

Mes Mokam Cash
\$70
Už Lietuvos 5% Bonus
Kaufman State
Bank

124 N. La Salle St.
Chicago, Ill.
Prieš City Hall
Atidara subatoj iki 9 vakaro.
Nedėlioj nuo 9 ryto iki 1 po p.
Panedėl. ir ketverke iki 8 vak.

Menkas yra Lietuvos fašizmas, jeigu jisai Ameri-
koje turi tikrai tokių šalininkų.

FORA

Merry Christmas.

IN 1928

Stok Tuojaus į Musų Kalėdinį Kliubą

Stai, viena iš žemiaus telpančių Draugingų Bankų yra vieta jums kur kreiptis. PAMASTYK APIE SEKAMAS KALĖDAS DABAR. Pamastyk ant kiek būtų smagiau, jei galėtumėt suteikti savo mylimiems viską brangaus, ką norėtumėt suteikti. Ir jūs galite tatau padaryti kitą metą, jeigu pasinaudosit mūsų pagalba pradėdamas taupyti DABAR.

Cia rasite planą atitinkantį jūsų kišeniui. Kai-kur galite pradėti su 5-kių centų indėliu. Jūs nusistebėsit kaip greit jūsų indėliai dauginsis. Jūs nė nežinosit, kad jums priklauso didoka suma.

Igyk Taupymo Įprotį. Kalėdų taupymo klubas suteiks jums gerą pradžią — del namo, automobilio, kelionės ar rubų — be rūpesčio ir be susiaurinimo savo kasdieninių patogumų. Prisiartins kiti metai, kitos Kalėdos ir jūs gausite savo čekį — nedaro skirtumo ar jūs turtingas ar vargdienis — jūs įausite didelį malonumą.

TAI PRADEK DABAR, nes pradžia yra sunkiausiaji dalis. Paklausk mūsų patarimo, kuris planas yra jums geresnis. Vienas iš bankų telpančių žemiau maloniai patarnaus jums. Nueik šandien į vieną, kuris jums arčiau ir patogiau.

Northwest Side

HOME BANK & TRUST CO.
1200 N. Ashland Ave.

"Stok į Musų Kalėdinį
Kliubą Dabar"
Specialės Dovanos
Jūs galite būti vienas iš
laimingųjų

Cicero

CICERO TRUST & SAVINGS BANK
5200 W. 25th Street

Pamastyk apie Kalėdas 1928 ir pradėk taupyti
po biskį tuojaus

Clearing

STATE BANK of CLEARING
5601 W. 63rd Street

Parankiausias Bankas del
Lietuvių šioj apielinkėj

Chicago Lawn

CHICAGO LAWN STATE BANK
3154 W. 63rd Street

Padėdamas po biskį sudėsi daug ir kitos
Kalėdos bus linksmos

Town of Lake

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK
1542 W. 47th St.

Corner Ashland Ave.
JOHN DE GERALD—Vice President

Musų Plenas Pritaikintas Jums!

\$1 Xmas Club pays \$50.75	\$2 Xmas Club pays \$101.50
\$5 Xmas Club pays \$253.75	\$10 Xmas Club pays \$507.50

Kreipkis į Artimiausį Banką Dabar

West Side

METROPOLITAN STATE BANK
2201 W. 22nd Street
JOHN BRENZA—President

Stock Yards District

STOCK YARDS TRUST
& SAVINGS BANK
4150 S. Halsted Street

Parankus Bankas jūsų Kalėdų Kliubui

Bridgeport

WEST THIRTY FIRST STATE BANK
Gerai žinomas bankas lietuviams
555 West 31 St.

CENTRAL MFG. DISTRICT BANK
1110 West 35th St.

Cia jūs galite pradėti su mažiausia suma

Brighton Park

MIDLAND NATIONAL BANK
Archer Ave. at Sacramento
Blvd.

Pradėk taupyti tuojaus stodamas
į mūsų Kalėdų Kliubą

Roseland

ROSELAND STATE SAVINGS BANK
11431 So. Michigan Ave.

Parankiausias Bankas del Roselandiečių

Englewood

HALSTED STREET STATE BANK
6910 So. Halsted St.

Stok į mūsų Kalėdų Kliubą ir
padaryk tai tuojaus

Mid-West

WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK
735 W. Roosevelt Road
Resources over \$15,000,000
18th & Halsted St.

HALSTED EXCHANGE NATIONAL BANK
1929 So. Halsted St.
Corner Halsted St. and 19th Place

Tarp Chicagos Lietuvių

Dar Joniškėčių Klubo reikale

"Naujienu" pirmadienio laidoje (gruodžio 1 d.) prie mano straipsnelio, užvardyto "Paaškinimas J. K. Korespondentui", deda ilgą priedą V. P. Tas priedas verčia mane plačiau pakalbėti apie Joniškėčių Klubą.

V. P. plačiai mėgsta kalbėti apie idejas (ypač kai pedliavoja tokios idejos, kokias pedliavoja šio straipsnio autorius. V. P.). Aš suprantu ideją individualę ir kolektyvę. Pavyzdžiui, priklausymą prie kokios susisilpnimo draugijos vadinu asmenišką ideją, o prie politinės organizacijos — vadinu visuomenišką ideją (tik bėda, kad tamsta, matyt, nesupranta žodžio "ideja" esmės. Priklausymas kuriai nors organizacijai nėra ideja; tai yra tik priklausymas, mokėjimas mokėsi, dirbimas jos labui, platinimas tos organizacijos idejos arba idejų etc. Ideja gi yra tam tikros nuomonės, supratimas, suma pažiūrų tais ar kitais klausimais. Ir žmogus, kuris sako, kad jis skaito priklausymą, kokiam pašalpinei organizacijai "asmenišką ideją", o politinei — "kolektyvę ar visuomeninę ideją", — toks žmogus nežino, ką jis kalba. V. P.). Aš manau, kad ir V. P. pirmoje vietoje stato savo politikos partiją, kuriai jis priklauso (bet jis nededa pastangų kitas organizacijas padaryti tarmaitėmis, pastumdėlėmis savo politinės partijos, kaip kad mėgina šio straipsnio autorius. V. P.), o

kitas antraeilėmis. Tai ir aš, kalbėdamas apie ideją, visų pirma turėjau omenyje tą draugiją, kuria remiasi visuomeninis darbininkškas (tai yra komunistinis. V. P.) judėjimas (visai nepaisydamas to, kad Joniškėčių Klube yra veikiausia žmonių, kuriems jų klubas gali būti svarbesnis, negu komunistų partija. V. P.), Joniškėčių Klubas dar kol kas tebesilaiko nustatytos savo konstitucijos, kurioje, apart labdarybės ir kultūros, taip pat iš dalies rėšasi ir pašalpa (skyrius 5, §5). Visi kiti nariai sudeda mirusiam nariui pomirtinės po 1 dolerį. Prie to taip pat yra nartata ir kvietimų nupirkti ir palaidoti.

Taigi aš ir skaitau Joniškėčių Klubą antraeilėmis dalyku. Kas link p. V. P. išvardijimų ar Joniškėčių Klubas turi priklausyti komunistams ar ne, aš atsakysiu taip: nei komunistams, nei socialistams, nei kitiems, o tik patiems Joniškėčių Klubui nariams (nors kaip tik ir buvo duota "peklos" Klubui valdybai ir komisijai, straipsnyje "Paaškinimas J. K. Korespondentui" už tai, kad jos driso surengti savo parengimą tą dieną, kada rengė komunistai savo. V. P.) arba atbulai.

Joniškėčių Klubas padarė vieną žingsnį link politikos, papaukdamas iš savo išdų pabėgusiems iš Lietuvos socialistams ir liaudininkams tremtinims, nukentėjusiems nuo Lietuvos fašistinės valdžios. Bet ateityje Joniškėčių Klubas turės paremti ir kitų partijų žmones, taip pat nukentėjusius (pavyzdžiui, tuos, kurie nukentėjo del komunistinės Sovietų Rusijos diktatūros — ar ne? V. P.), jei Joniškėčių Klubas norės būti bešališkas. Nepataikaujas vienai pusei (o kodėl jis turėtų būti taip jau visiškai "bešališkas"? Joniškėčių Klubas, kiek man, pašaliniam žmogui, žinoma, yra didžiulio savo narių — pažangių žmonių klubas. Juk vardan "bešališkumo" šio straipsnio autorius nepanorės, kad klubas paremtų fašistus. Be to, reikia turėti omenyje, kad klubas parėmė politinius Lietuvos pabėgėlius, o ne socialdemokratų, nes pabėgė ne vien socialdemokratai. Ir dar reikia turėti omenyje tai, kad tie pabėgėliai yra tur but išimtinai tokie žmonės, kurie kovojo už juo pilnesnį laisvę, o ne už pačios liaudžiai diktatūros — komunistinės ar fašistinės — pagalba. V. P.).

Toliau, p. V. P., norėdamas Joniškėčių Klubą valdybą ir komitetą padaryti nekaltais avinėliais, tvirtina, jogei ji (komisija su valdybą) labai teisingai padariusi, kad nežūrėjusi į kitus, bet padariusi taip, kaip jai patinka (čia straipsnio autorius elgiasi labai nešvari: mano buvo pasakyti, kad valdyba su komisija padariusios kaip išmanymą geriau, o ne kaip joms patinka. Nepadoru kraipyti svetimos mintys. V. P.). P-as V. P., nebudamas Joniškėčių Klubą narys ir nežinodamas tikro dalykų stovio, taip ir mano. Taigi aš čia pasistengsiu parodyti, kur šuniukas pakastas.

Pirmos poros metų Joniškėčių Klubas turėjo išvažiavimą. Tas išvažiavimas įvyko Beverly Hills miškuose. Sykiu toje padarė vietoje turėjo išvažiavimą ir ALDLD, rodosi, 45 kuopa (p. V. P. mėgia vardą, tai pasakysiu — komunistai) iš Westsidės. Joniškėčių reporteris taipgi turėjo progos tame išvažiavime būti ir matyti, kaip ten viskas dėjosi. Joniškėčių klubas turėjo tame išvažiavime gerbiama svetį, Joniškietį Praną Rimkų, kuris neseniai buvo atvykęs iš Lietuvos. P-as Rimkus tame išvažiavime pasakė gražią prakalbę, suteikdamas daug žinių apie Joniškėčius, Lietuvoje gyvenančius, taip pat jis ragino neužmiršti ir paremti Joniškėčius, dirbančius gražią darbą Lietuvoje, ir

P-ni Rimkui užbaigus kalbą, paminėk, A. Brijuonas, sako, kad dabar kalbės atstovaujantis Joniškėčių kairijį sparną kalbėtojas. Tas kalbėtojas buvo J. Klastauskas. Jis savo kalboje davė vėjo tiems Joniškėčiams, kurie 1905 metuose buvo didžiausi revoliucionieriai Lietuvoje, o čia, Amerikoje, belikę iš jų vienas tik pišš. Po Joniškėčių kalbėtojų prasidėjo komunistų prakalbos (pačių Joniškėčių išvažiavime, kaip kad visados komunistai prisiplaka prie kitų išvažiavimų ir dar trūkumą sukelia. V. P.) ir vienas jų kalbėtojas kritikavo tveriamą Joniškėčių Klubą, kuo Joniškėčiai labai įsiseidė ir del ko ir po šiai dienai neturi geros širdies (na, jau na! O gal Joniškėčiai, matydami komunistų maneversus, daromus tikslu šeiminkauti lietuvių organizacijoje, stengiasi jiems nepaisuoti, idant netapus komunistų karvute, kaip kad tapo kai kurios kitos draugijos ir organizacijos? V. P.)

Bet del vienos padarytos klaidos (taip, tai buvo klaida: mat, anuomet komunistai stengėsi šmeižti ir griauti visa, ko jie, nekontroliavo, o dabar permainė taktiką, nužūrėdami, kad gražiais žodžiais, meiliniams lengviau ir pelningiau yra "darbuotis" V. P.) argi užsimoka ant visų komunistų pykti? Prie to reikia prisiminti, kad tuomet ir pačių Joniškėčių tarpe buvo kritikuoju, kurie nepritarė tveriamam Klubui (ah, tvėrimo laiku, kai eina diskusijos ar verta tverti, naturalu yra įvairioms nuomonėms pasireikšti. V. P.) ir buvo priešingi. Jie argumentavo taip: na, jeigu kiekviena parapija pradės tverti tam tikrus burelius — kas iš to išeis? Tai tik skaldymas spēkų ir atitraukimas nuo visuomeniškų organizacijų ir tt. Bet tie, kurie buvo užsibrėžė tą tikslą vykdyti gyveniman, nepaisė, bet dirbo didžiausiu pasiryžimu, ir ačiū tų žmonių pasišventimui ir nesigailėjimui triuso šandie matosi gražūs to darbo vaisiai (jei kuriuos komunistai žiūrį alkanos vilko akimis. V. P.) Net ir tie Joniškėčiai, kurie buvo priešingi, šiandien jau yra to klubo nariai, ir jeigu Joniškėčių Klubas su savo valdyba priešakyje dar sparčiau padirbės, tai neliks nei vieno Chicagoje gyvenančio Joniškėčio, kuris nebutų Joniškėčio klubo narys. — "Reporteris".

P. S. Brolau "Reporteris", aukščiau sakai, kad komunistai padarę klaidą "kritikuodami" Joniškėčių Klubą. Tamsta pats padarė antrą "klaidą" kai per "Naujienu", pasirašęs svetimi taimstai "N-nu" Reporterio pseudonimu davei peklos kalbamam Klubui. Tur but manei, kad kaltė už aprašymą puls ant "Naujienu" Reporterio? To nežinau.

Dabar bandai atitaisyti klaidą. Šioje paskutinėje korespondencijoje jau nebeuoli nei Klubui valdybos, nei komiteto. Labai gerai. Tuo ir baigsi musų ginčą. Klubas turi oficialų korespondentą, jis ir rašinė žinias iš Klubui darbuotės matydamas reikala. — V. P.

Kvaili išmislai

Boševikai dar vis intriguoja

"Draugų" boševikų liderų, kai per ilgą laiką varė šmeižti ir terliojimo kampaniją prieš Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir jo Pildomąją Tarybą. Kada jų pastangos nuojol niekais, tai dabar jie ėmėsi antrojiems įprasto hudo — patylo mis intriguoti ir skieisti melus apie ypatas, kurios boševikams stovi skersai kelio.

Jau kelintą dieną rašo ir šaukia, buk SLA. 36 kuopa greitai laiku skils, nes tokios ir tokios ypatos ten susiginėjusios ir kelia didelį lermą.

Reikia pasakyti, jog boševikai su savo pranašavimu pasivėlinio bent puse metų. Šandie SLA. 36 kuopoj nebėra tos betvarkės, kurią turėjome seniau ir jos gal niekad nebebus.

Mes norėtumėm, kad "draugai" komunistai paliktų musų kuopą ramybėje. Jų taktika intriguoti ir kirsinti narius vienus su kitais yra taip kvaila, kad retas tik asmuo jos nesupras. Jeigu jie tikisi tuomi ką nors atsiekti, tai mes užtikrinam, jog jie suklydo savo apskaičiavimuose. — M. V.

18-ta Gatvė

Lapkr. 29 d. pp. Žukauskų namuose po nr. 1907 S. Halsted st., reporteris buvo paprašytas ant vakarienės. P-nus Žukauskus aplankė svečiai iš Detroito: p-nia Grabauskienė ir vienas biznierių, kurio pavardės dabar neatsimenu. Juodu atvažio automobilii. P-nia Grabauskienė reporteriui papasakojo gana įdomių dalykų iš Sacco-Vanzetti bylos. Kada tie du darbininkai buvo pasmerkti mirti, Detroito prie Cadillac Square susirinko virš 20,000 žmonių. Kalbėtojai sakė prakalbas įvairiomis kalbomis. Šimtai raitos policijos buvo apstoję City Hall. Kuomet viena moteris kalbėjusi ir pasakiusi, kad reikia eiti į City Hall, tai tukstantinė minia pradėjo maršuoti miesto rotušės linkui. Kilo baisi panika: policija su arkalais pradėjo minias sklaidyti ir arkliais trypti. Vienas policininkas buvo užmuštas, septyni jų sužeisti. Žmonių buvo šimtai sužeistų, kurie tekę net ligoninėn gubenti.

Ant rytojaus laikraščiai rašė, kad demonstracijoje dalyvavę tikrai keli tukstančiai žmonių ir kad tvarka buvusi išlaikyta.

Apie sužeistus ir užmuštus laikraščiai nē neminėjo. Svečiams, kurių buvo apie porą dešėtkų žmonių, pp. Žukauskai buvo sutaisę skanią vakarienę. Po vakarienės p-nia Žukauskienė gražiai paskambino gitara ir sudainavo solo.

P-as Žukauskas yra 18-tos gat. apeliinkės biznierių — po numeriu 1829 S. Halsted st. turi barbernę. Apie vidurnaktį detroitiečiai savo autu išvažio atgal į Detroitą. — Reporteris.

Roseland

P-nia S. Krasauskienė pasižadėjo Roselande dainuoti

Roselandiečiai nepamirškite atsilankyti į Strumilos salę sekmdieniję, 11 d. gruodžio. Yra rengiamas Aušros Knygynui vakaras ir bus puikus programos. Apart p-nios S. Krasauskienės dainuos L. M. D. Aido choras, J. D. L. choras, gros J. D. L. orkestras. L. S. M. Ratelis sulūs juokingą komediją "Žydas Statinėje". O įžanga labai pigi — tik 50 centų ypatai.

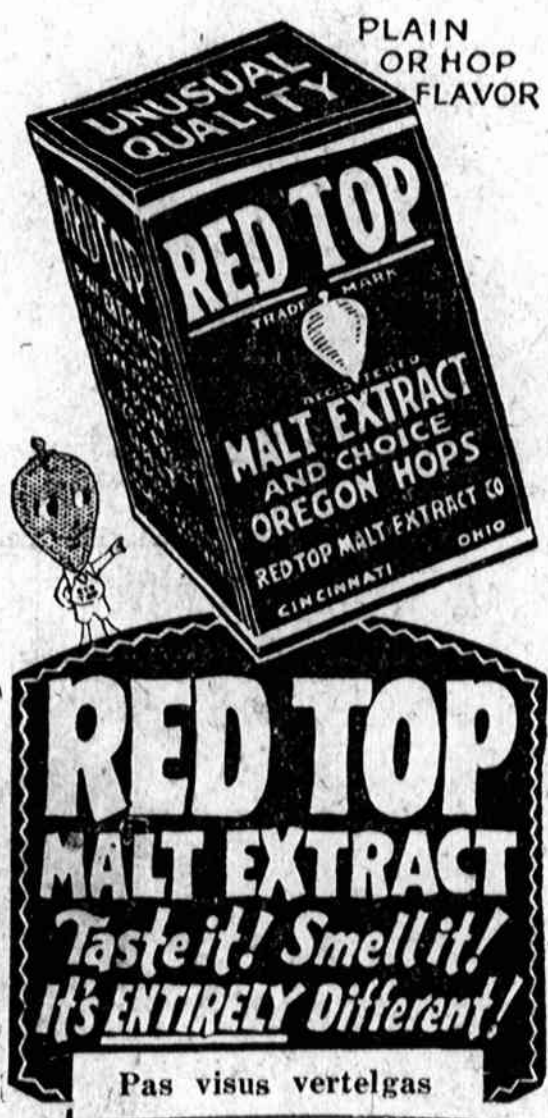
Programas labai gražus ir įžanga prieinama visiems. — Komitetas.

Rytoj SLA. 36 kp. priešmetinis susirinkimas

Ivyksta Mildos svet. Bus rinkimas kuopos valdybos ir nominavimas į SLA. Pild. Tarybą.

Vienas svarbiausių musų kuopos mitygų jau čia pat. Kiekvienas narys kviečiamas atsilankyti ir paduoti savo balsą už tuos kuopos ar centro kandidatus, kurie jam atrodo tinkamiausi. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje gerovė ir likimas yra musų rankose ir jeigu norime jį apsaugoti bei išlaikyti, ateikim šandie į susirinkimą Mildos svet. ir paduokim savo balsą.

Dabartinės kuopos valdybos terminas jau užsibaigia. Pasitraukdama ji išduos mums savo raportus ir iš jų sužinosim kas buvo nuveikta per šį pusmetį. Taigi neužmirškim šio vakaro! — 36 kp. narys.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Mušis su banditais

Naktį iš sekmdienio į pirmadienį (tiksliau — apie 3 val. ryto) kavinėje, kuri randasi 1021 North State st., buvo apie porą šimtų svečių. Vidun įėjo keturi maskuoti vyrai ir sukomandavo pakelti rankas. Buvęs su savo pačia valgykloje policininkas, ir jo du draugai, pasirėdę privačiais rubais, ėmė šaudyti. Banditai atsakė kulkosvaizdžio šūviais. Kilo riksmas, šauksmas, gūdumasi. Kai dumai išsisklaidė, pasirodė, kad vienas tapo užmuštas ant vietos, aštuoni taip sunkiai sužeisti, jogei kai kurie iš jų veikiausiai mirs. Banditų lyderis mirtinai sužeistas, sužeista ir vėliau suimta keturi kiti banditai. Policija mano, kad tai buvusi ta pati banditų gengė, kuri pastaruoju laiku terorizavo Chicagos apeliinkių rodhauzius. Nužurima, kad banditai turėjo savo draugų valgyklos svečių tarpe. Viso banditų su dabotojais lauke buvę apie pusę tuzino.

Proto higiena

Valstijos ligonbučiai pasikeitė iš įstaigų, panašių į kalėjimus, iki to, kad kai kuriose vietose, kaip Illinois valstijoje, ligonbutis proto ligomis sergantiems gali lygintis su geriausiu ligonbučiu, skirtu kitoms ligoms gydyti, sako Dr. Alex S. Hershfield, valstijos daktaras proto ligoms gydyti.

Rupinimasis proto ligomis sergančiais musų valstijos ligoninėse pažengė toli nuo to laiko, kai budavo į tokių ligoninę žiūrėti tik kaip į vietą laikymui pamišėliu. Mediciniškoji priežiūra, tinkami darbai, pasilinksiminimai, amatų mokymas ir kitokios priemonės žymiai prisideda prie gydymo šios rūšies ligonių ir pasveikimo jų. Maržai kas iš visuomenės, išskyrus tuos, kurių giminės arba draugai randasi jose, tenvokia, kokį darbą jos dirba. Tik matant šių ligoninių vietas ir darbą, kuris jose yra dirbamas, galima pilniau suprasti pastangas pagelbėti sergantiems proto ligomis, sako Dr. A. Hershfield.

TAUPYKIT PINIGUS IR SVEIKATA

Daleidžiant mums išnaikinti jūsų žurkes, peles, tarakonus ir blakes. Turim 67 metų patyrimą. Ofisai svarbesniuose miestuose. Kaina nebrangi.

ROSE RAT EXTERMINATOR CO. 208 N. Wabash Avenue CENTRAL 2777

NAUDINGAS PATARIMAS PUBLIKAI

Visi sako ir žino, kad su pirkimu, pardavimu, pinigų skolinimu, notariškų raštų padarymu, pinigų ir laivakorėjų siuntimu VI-SADOS yra patartina kreiptis pas

809 W. 35th St. (Halsted & 35 Sts.)

Telephones: Blvd. 0611 arba 0774

Cia gausit gerą patarimą atsakančių žmonių ir žinovų savo srityje. Jums butų labai naudinga pradėti vesti savo reikalus su šia įstaiga.

Ju kainos yra žemos delto, kad jų biznis yra didelis. TIK TUREK LOTĄ, O JIE PABUDAVOS JUMS NAMĄ BE JOKIO DAMOKĖJIMO. NAUDOKITES PROGA!

Pinigai Išmokėti Lietuvoje KOPERACIJOS BANKO

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Koperacijos Banko, kad siųstieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisiuntė kvitus su paėmėjo parašais. Čia įeina telegrafines perlaidos ir pašto siuntiniai. Tėmykit numerį savo kvito ir gavėjo vardą.

Pinigus gavo:

13084—V. Kučinskui	13119—P. Grigalauksui
23726—J. Merekaitei	23085—O. Vertelkaitei
22663—O. Puškorienei	23743—V. Galinskui
23088—J. Jankauskui	23746—M. Bendaravičienei
23753—O. Bartkienei	9874—J. Stonkaitei
999—E. Zulonaitei	23752—J. Bartkui
23768—K. Stankaitienei	9872—J. Vaitkui
23770—V. Isunaičiui	9882—M. Varkalieni
56263—P. Venckui	23761—M. Ylieni
56268—J. Armulienei	23767—M. Dapšienei
23772—P. Mališauskui	56262—A. Ramašauskui
9658—L. Želepugienei	56266—A. Petkui
9771—V. Butkui	123—V. Želepugai

A + A

ANTANAS RADOMSKIS

Persikyrė su šiuo pasauliu Gruodžio 2 dieną, 3:30 valandą po pietų, 1927 m., sulaukęs 43 metų amžiaus, gimęs Brooklyn, N. Y., paliko dideliam nuliudime tėvus, moterį ir 3 sūnus, seserį ir 4 brolius ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kunas pašarvotas, randasi tėvų name 2257 W. 23rd Place.

Laidotuvės įvyks Pėtnyčioj, Gruodžio 9 dieną.

Visi A. A. Antano Radomskio giminės, draugai ir pažįstami esat nuostolį klaidinti dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudę liekame, Tėvai, Žmona, Vaikai, Giminės ir Pažįstami.

Laidotuvėse patarnauja graborius S. D. Mažeika, Tel. Yards 1138.

Norintieji daugiau žinių, kreipkitės pas tėvus, telefonas Canal 1655.

A + A

KAZIMIERAS ANDRESUNAS

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 4 dieną, 7 val. vakare, 1927 m., sulaukęs 46 amžiaus, gimęs Lietuvoj, Turėnos kaimas, Linkuvos parapijos, šiaulių apskr. Amerikoje išgyveno 17 metų, paliko dideliam nuliudime brolienę Konstanciją Andrusienę, o Lietuvoj brolius Antaną ir Ignacą, seserį Teosę ir švogeri. Kunas pašarvotas, randasi Lachavicius koplyčioj, 2314 W. 23 Pl.

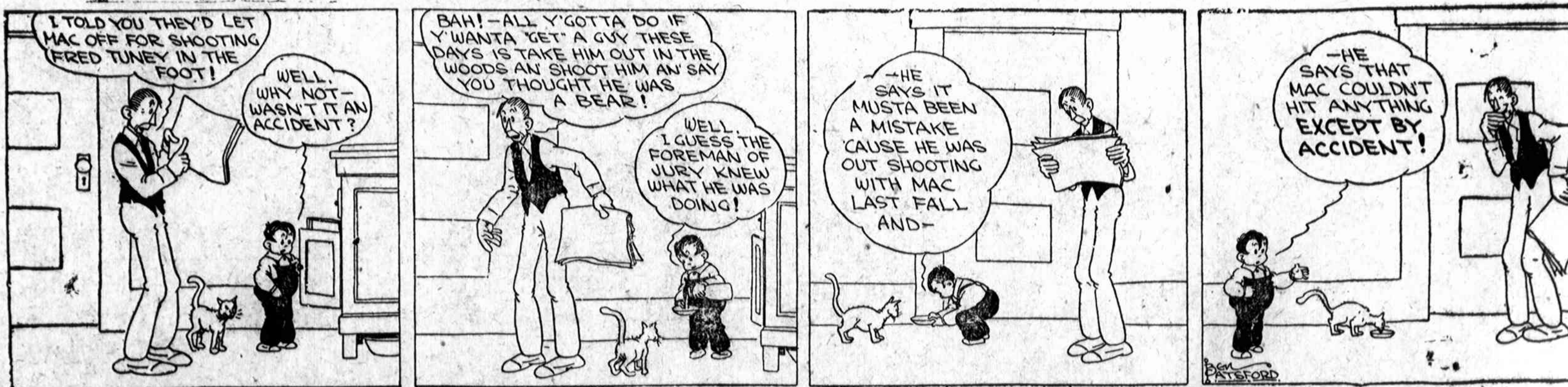
Laidotuvės įvyks Ketverge, gruodžio 8 dieną, 9:30 val. ryto iš koplyčios iš Aušros Vartų parapijos bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Kazimiero Andresuno giminės, draugai ir pažįstami esat nuostolį klaidinti dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudę liekame, Brolienė.

Laidotuvėse patarnauja graborius S. D. Lachawicz, Tel. Roosevelt 2515-6.

KILLY'S UNCLE

Tarp Chicagos Lietuvių

Pakvietimas

Amerikos Lietuvių Dukterų "Bunco"

(Alpha Lambda Delta)

Nuosirdžiai kviečiame tamsas atsilankyti į mūsų "Bunco" ir "Card Party" šį vakarą, trečiadienį, Juciaus restorane, 32 ir Halsted gat.

Jūsų atsilankymas priduos mums daug malonumo ir tuo pačiu laiku sušelpsite lietuvių našlaičius. Visas šio vakaro pelnas yra skiriamas našlaičių Kalėdiniam Fondui (Christmas Basket Fund).

Mes kaip ir visuomet, stengsimės, kad visi mūsų draugai, prieteliai būtų pramoga patenkinti.

Lauksime jūsų skaitlingo atsilankymo. — S. E. N.

Atsargiau su Harringtono notomis

Reporteriai teko patirti štai kas: yra davinį, kad Harringtonas turis kokio ten turto (ir gal but ne mažai jo) Floridoje. Atgavimui to turto žmonės, nukentėjusiems dėl Harringtono notų, dabar Floridos teismuose yra užvesta byla. Arčiau tos bylos eigą pažįsta generolas Edward White.

Šiuo laiku kai kurie asmenys suskato rinkti Harringtono notas. Apsisūriškite, kad neprarastumėt tų notų.

Pakartosis čia patarimą, kurį andai davė p-nas Antonissen, Universal State Banko vice-prezidentas, butent — kad žmonės, turintys Harringtono notų, pasitartų su savo banku arba kuria kita finansine įstaiga, turinčia gerą reputaciją, pirm negu pavedus tas notas kam nors.

Beje, už dienos-kitos veikiau siai pasirodys autoritetingasis pareiškimas "Naujienose", kaip stovi dalykai su kalbamomis notomis. — Reporteris.

Bridgeportas

Permainyti telefonai.

Andai susibariau su telefoniste. Reikalauju sujungti su Universal State Banku, sakau numerį, kurį gerai žinau, o ji man atsako, kad tokio numerio nėra.

—Kaip, sakau, nėra? But — yra, tiksliai tamsta jo nežinau.

Pasirodė, kad telefonistės buta teisybės. Universal State Banko, kaip ir kitų įstaigų ir pavienių asmenų telefono numeriai ir skryniais vardas permainyta iki 33-čios gatvės.

Pavyzdžiui, Universal State Banko telefonas dabar yra: Victory 9600 ir 9601.

Vaikams grinėti

Universal State Banke, Kalėdoms besiant, tapo įrengta grinėti. Tai skryniai Kalėdų Fondui. Čia busimi didvyriai ir busimos gražuolės, o dabar tik vaikučiai ir mergaitės, gali pradėti krauti pirmą milijoną. Depozitai, kaip iš tokių "kapitalistų", kuriems ir centas yra didelis pinigų šioje aukso šalyje, primami nuo 25 centų ir "up."

Jauniems kostumeriams ir jaunoms kostumerėms, teko nugirsti, busias pastatytas grinėtių tikras Kalėdų Dėdė — balta barzda, baltais plaukais (Santa Claus).

O gal ir eglaitė bus apredyta. Vienok to tikrai nežinau. Ar bus — pamatysime vėliau.

— Reporteris.

North Side

SLA. 226-tos kuopos priešmetinis susirinkimas buvo pasekmingas. Narių atsilankė skaitlingai.

Valdybon 1928 metams išrinkti šie nariai: pirm. K. Čepukas, vicepirm. M. Rugis, nut. rašt. Naujalis, finansų rašt. P. Harmonas, ižd. K. J. Semaška, maršalka J. Bačiūnas, org. P. Harmonas, daktaru A. Montvidas.

Šiame susirinkime nutarta paaukoti Šerno Fondan \$5. Taipgi dar paaukota p. J. Laurinaičiui \$10, kuris jau yra netekęs sveikatos ir dirbti nebegalės. Kuopa rūpinasi šiuo reikalu. Gal bus galima iš Centro ar kaip kitaip suteikti Laurinaičiui pagalbą.

Rengiasi prie bankieto

ALT. Sandaros 23-čia kuopa rengiasi sparciai prie savo jubiliejinio 5 metų gyvavimo bankieto, kuris įvyks gruodžio 10 d. po adresu 1042-44 N. Robey st., pradžia 8 val. vakaro. Kaip jau yra žinoma, tai Sandariečių šis bankietas bus puikus. Komisija sako, kad bus rinktina publika, ir jau daug žymių darbuotojų profesionalų ir vertelę įsigijo tikėtus.

Kitas gražus dalykas bus, tai vakaro programos. Jame dalyvaus dainininkė p-nė Krasauskienė, p-lė V. Čepukaitė, smuikininkė; p-lė Alfrida Semaškaitė, pianistė; ponia S. Čerionė, solistė. Reikia sakyti, kad visiems atsilankiusiems bus smagu laiką praleisti prie taip žymaus programos.

Dar nėra vėlu užsisakyti sau vietas, tik tuoj praneškite, jog norite kartu dalyvauti ir pasidžiaugti smagioje besėdoje. Tikėtus galima gauti pas šiuos sandariečius: p-ni Katkevičienę, 2859 W. 40th st. Phone Lafayette 7382. Bridgeporto kolonijoje, p-nų Krasausky krautuvelyje, 3259 S. Union ave., 400 N. Sideje pas visus sandariečius.

Jeigu tik turite kiek nors laiko, mums visiems reiktų paminti sandariečių bankietą, nes jų darbuose visuomenėje yra rimta ir svarbi. — Senis.

Ir mano žodis del SLA. Pildomosios Tarybos rinkimų

Skačiau kelių Susivienijimo narių parašytus raštus apie Pildomosios Tarybos nominacijas. Rašė vis vyrai. Budama chigagietė, norėčiau ir aš tuo klausimu savo žodį tarti. Juk visiems Susivienijimo nariams, o ypač chigagiečiams, reiktų Pildomąją Tarybą susirupinti. Apie Pildomosios Tarybos narius nekalbėsiu, nes jų nepažįstu. Tačiau aš laikau tos nuomonės, kad išdėdinku mums reikia rinkti chigagietį. Chicago, didžiausi lietuvių kolonija Amerikoje, turi turėti savo atstovą Centro valdyboje.

Chigagos lietuviai turi įvairių profesionalų, biznierių ir darbininkų meno srityje. Jie privalo turėti savo atstovą ir Susivienijimo Centre.

Aš esu dalinai Chicagos patriotė, nes tame mieste, gimiau ir užaugau. Todel ir Susivienijimo valdybos rinkimuose aš stoju už chigagietį. O juo yra adv. Kazys Gugis.

Adv. Gugis lietuvių judėjime dalyvauja jau nuo daugelio metų. Susivienijimui jis irgi daug yra pasidarbavęs. Todel SLA. Pildomosios Tarybos narių nominacijose ir rinkimuose balsuokime už adv. Gugį, kuris kandidatuoja į išdėdinkus. — Zosė.

Bridgeportas

Klaidos pataisymas

Susivienijimo draugysčių ir klubų ant Bridgeporto padėko-

je, tilpusioje vakar dienos "Naujienose", buvo pasakyta: "Susivienijimas draugysčių ir klubų ant Bridgeporto taria sirdingą ačiū "Birutės" chorui ir jo vedėjui ir Jaunuolių Orkestrui ir jo vedėjui ir visiems, kurie dalyvavo išpildyme mūsų koncerto" ir tt. Turėjo gi būti: "Susivienijimas draugysčių ir klubų ant Bridgeporto taria sirdingą ačiū "Birutės" chorui ir jo vedėjui, "Kanklių" chorui ir jo vedėjui" ir tt.

PRANEŠIMAI

Dollar Savings, Bldg. and Loan Ass'n. "spulks", metinis narių susirinkimas įvyks Sėdėje, Gruodžio 7 d., 1927 m., kaip 7:30 v. v. spulks ofise 2436 W. 59th St., Chicago. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti, nes bus renkami direktoriai ir išduotas finansinis raportas. Kadangi atsidaro nauja serija, tad kviečiame naujus narius prisijaukti prie spulks. — K. J. Macke, sekretorius.

Jaunosios Birutės dainų ir muzikos pamokų šį ketvirtadienį nebus. Jos bus penktadienį, gr. 9 d., Mark White Sq. svetainėje. Ir tai bus pasakos pamokos prieš koncertą gruodžio 11 d., Liet. Auditorijoje. — Valdyba.

LSS. Pildomojo Komiteto susirinkimas bus ketvėdžio, gruodžio 8 d., Naujėnų name. Yra svarbių reikalų. — Sekr.

Metiniai Prijuostiniai šokiai, rengia Lietuvių Moterų Draugija Apšvieta, Nedėlio 11 d. Gruodžio-Dec. 1927 m. Chigagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Pradžia 6:30 val. v. Tikietas 50c. Kuri turės įvairines žiursta, ta gaus dovana. Dovanos yra kelios. Pirmas, antras ir trečias praisas. Kviečia visus. Komitetas.

Jaunuolių Orkestro priešmetinis susirinkimas įvyks sėdėje, Gruodžio (Dec.) 7 d., 8 v. v., Mark White Sq. Parko svet., prie 29-tos ir Halsted gatvių. Bus renkama valdyba 1928 metams ir darbininkai busiančiam vakarėliui, kuris įvyks, Gruodžio 16 d., Mildos svet. Visi jaunuoliai ir jų tėvai malonėkiti prisijaukti. Valdyba.

Dr. J. Basanavičius paminklo pastatymo reikalų kviečiamas viešas susirinkimas Lietuvių Auditorijoje ketvėdžio, gruodžio 8 d., 7:30 v. v. Visi išrinktieji šiam tikslui organizacijai delegatai arba valdybų nariai kviečiami atsilankyti. Vilniaus lietuvių veikėjų prašo nusipristi prie pagerbimo atminties to garsaus mūsų darbuotojo. Kaip ir kokių būdu ta galėsim atlikti ir bus šaukiama susirinkimo tikslas. M. Vaidyla, l. kom. sekretorius.

SLA. 36 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks trečiadienį, sėdėje, gruodžio 7 diena, 8 val. vak., Mildos svet., 3140 S. Halsted St. Visi nariai prašomi dalyvauti šiame mitingė, nes bus nominavimas į SLA. Pildomąją Tarybą, rinkimas kuopos valdybos ir kiti svarbūs klausimai. M. Vaidyla, sekretorius

A. C. W. of A. Lokao 269 Narių Atlydai. Šiuo pranešame, kad rinkimai Lokalo Valdybos, Pildomosios Tarybos ir Joint Board Delegatų įvyks sėdėje, gruodžio 7 d., 1927 m., visuose trijuose Unijos ofisuose: butent: 409 So. Halsted St., 1564 N. Robey St. ir 2343 So. Kedzie Ave.; laikas: nuo 3:00 po pietų iki 6:30 val. vakare. Balsuoti bus leidžiama tik tiems, kurie turės narystės knygetes. Yra labai svarbu Unijai, kad kuodidesnės skaitlius narių dalyvautų rinkimuose valdybos ir kitų viršininkų, todėl raginkite kiekvieną narį atlikti savo pareigą pakiedant savo balsą už geriausius kandidatus. Pildomoji Taryba.

Graboriai

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale, visuomet esti sanžiningas ir nebrangus, todėl kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

S. D. LACHAVICZ

Lietuviai Graborius ir Balzamuotojas

2314 W 23rd Pl.
Chicago, Ill.

Patarnauja laidotuvėse kuopiglausiai. Reikale medžių atsiuškinti, o mano darbu busite užgandinti. Roosevelt 2515-2516

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAUS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGO

Laidotuvėse patarnauju geriau ir pigiau negu kiti, todėl, kad priklausu prie grabų išdirbėjų.

O P I S A S:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
S K Y R I U S:
3238 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 4063

Lietuviai Advokatai

JOHN B. BORDEN
(John Bagdžianas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
112 West Adams St. Room 1217
Telephone Randolph 6727
Vakaraš 2151 W. 22nd St. nuo 7-9
Telephone Roosevelt 9090
Namy Telefonas Republic 9600

John Kuchinskas ir Balys F. Mastauskas

Lietuviai Advokatai

2221 W. 22nd St.
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8 vakare.
Sėdėd ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6.
Nedėlioj nuo 11 ryto iki 1 v. p. p.

K. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto Ofisas

127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po piet

Gyvenimo vieta
3323 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1310

Val: Nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvėdį.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS

ADVOKATAS
Miesto Ofisas

190 North State St., Room 1012
Phone Dearborn 2734
Valandos nuo 9:30 iki 2:30 val.

Bridgeporto Ofisas
3335 So. Halsted St.

Po pietų nuo 3:30 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12

Tel. Yards 0141
Bylos visuose teismuose. — Abstraktai. — Ingaliojimai. — Paskola pinigų 1 ir 2 morgičiams.

JOSEPH J. GRISH

(Juozas J. Grišius)
ADVOKATAS

4631 So. Ashland Ave. (2 lubos)
Telef. Boulevard 2800
Namy Telefonas Republic 9723

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij:

Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street

Cor. Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2978
Namy Tel.: Hyde Park 3395

J. P. WAITCHES

LIETUVIS ADVOKATAS
10756 South Michigan Avenue
Tel. Pullman 5950

Specialistas Abstraktų
Vedėjas visų teisių
Namy Telefonas Pullman 6377

A. A. OLIS

ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001,
Tel. Randolph 1034. — Val. nuo 9-6

Vakaraš
3241 South Halsted St.
Tel. Yards 0062

7-9 val. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčio.

Akių Gydytojai

Pastaba: Mano ofisas dabar randasi naujoj vietoj

DR. VAITUSH

OPTOMETRISTAS

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimui, svajimo, akių apimimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausią klaidą. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj 10 iki 1 val. p. p.

4712 South Ashland Avenue
Phone Boulevard 7589

Jei abejoji apie savo akis, eik pas

Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Phone Boulevard 6487

4649 South Ashland Avenue
ir 805 East 47th Street
Phone Kenwood 1762
Praktikuoja 20 metų

Tel. Victory 6279

DR. G. SERNER

Lietuvis Akių Specialistas

3265 So. Halsted St.
Valandos: nuo 1 iki 8 vakare,
Nedėlioj nuo 10 iki 1.

Akių Gydytojai

25 METŲ PATYRIMO

Pritaikyme akinų del visokių akių

JOHN SMETANA, O. D.

OPTOMETRISTAS

1801 South Ashland Avenue
Platt Bldg., kamp. 18th St. 3 augštas
Kambariai 14, 15, 16, 17 ir 18
Pastebėkit mano iškasas
Valandos nuo 9 ryto iki 8:30 vakaro
Nedėlioj nuo 9:30 iki 11 v. dieną.
Phone Canal 0523

Lietuvės Akusėrės

A. VIDIKAS-LULEVICH

AKUSERKA

3101 South Halsted Street
Kampas 31-mos gatvės
Phone Victory 1115

Baigusi akušerijos kolegiją; ligai oraktikavusi Pensylvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyka patarnauja, dar ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės, o rasite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 2 v. po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Phone Victory 4952

MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS

AKUSERKA

3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank ...

Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Phone Victory 4952

MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS

AKUSERKA

3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank ...

Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Phone Victory 4952

MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS

AKUSERKA

3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank ...

Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Phone Victory 4952

MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS

AKUSERKA

3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank ...

Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Phone Victory 4952

MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS

AKUSERKA

3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank ...

Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Phone Victory 4952

MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS

AKUSERKA

3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank ...

Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Phone Victory 4952

MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS

AKUSERKA

3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank ...

Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Phone Victory 4952

MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS

AKUSERKA

3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank ...

Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Phone Victory 4952

MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS

AKUSERKA

3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank ...

Ivairūs Gydytojai

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Tel. Brunswick 4983
Namy telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

A. K. Rutkauskas, M. D.

4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
Valandos: nuo 9 iki 11 v. ryto
nuo

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

Miscellaneous

(Continued from page 7)

STOGU dengimui materijos, raudonas ir žalias, slate dengtas, vinyris ir cementas, \$2 roliu, baltas malina, \$1.75 galionui. 2553 W. Madison St. Tel. Seeley 6065.

PERKAME

Lietuvos Paskolos Bonus

Mokame

Augščiausias kainas

Del informacijų kreipkitės asmeniškai ar laiškais.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

PATENTAI, COPYRIGHTED IR VAIZBOS ŽENKLAI
FRANK J. SCHRAEDER, Jr.
Patentų advokatas naujų vietų
32 W. Randolph St.
Kambarys 1214, Tel. Franklin 3900.
Vakaris pagal sutartį.
Isteigta 1909. Ofisai Washington ir svarbesiose kitose šalyse

PLUMBINGAS ir namų apšildymas. Nėviki niko imokėti, 2 metams išmokėjimui, įvedimas ekspertų Ridge Plumbing Co. Tel. Beverly 9384 arba Triangle 7088, 9981 So. Wood St. Atsineš šį skelbimą su savim.

PLUMBINGO materijos visokios rūšies, naujas ir vartotas, pigiai, tol-
lektoriai \$10, 1705 N. Cicero Ave.,
Barkshire 4772.

Financial

Finansai-Paskolos

A. OLSZEWSKI

3241 S. Halsted St., 2nd Floor

Telephone Yards 0062

Daro paskolas ant

1-mo ir 2-ro Morgecio

Valandos nuo 4 iki 8 kas

vakaras

Galit pasiskolinti pinigų be komiso
IR MOKETI TIK NUOSIMCIUS
Mes skolinam \$100, \$200, \$300, kaip tik parankiai del jusu

Mes darome taipgi 1, 2 ir 3 morgiciu labai pigia kaina. Pasimatykite su mumis pirmiausiai

INDUSTRIAL LOAN SERVICE
Valstijos prieziuroja

1726 W. Chicago Ave.

Kampas Hermitage Ave.

Atidara pamedej, utarninke, ketver-

ir subutoji iki 8:30 val. vakaro

ANTRI MORGICIAI IR PASKOLOS

\$500 melams \$30

\$1000 melams \$60

Nerokuojam uz dokumentus ir title

Mes taipgi darome antrus morgicius.

ROYAL FINANCE CORPORATION

11 So. La Salle Street

Central 2665

Ar jums reikia pinigų

Padėkavonės Dienai?

KUOMET JUMS REI-

KIA PINIGU

Atsiskait pas:

Eighteenth Bond &

Mortgage Organization

1618 W. 18th St.

I. F. DANKOWSKI, Prez.

C. J. DANKOWSKI, Sekr. Ild.

Pirmi, antri ir treči

morgiciai

Tel. Canal 1875

i visus departamentus

Pigiausias kainos. Greitas

patarnavimas.

Mes perkame

Lietuvos Bonus

J. S. LOWITZ

318 So. Dearborn St.

2-RI MORGICIAI

3-TI MORGICIAI

6% Nuosimčiai

Paskola suteikiama

vienu diena

Perkame real estate

kontraktus

INTERNATIONAL

INVESTMENT

CORPORATION

Kapitalas \$500,000.00

3804 So. Kedzie Ave.

Tel. Laafayette 6738-6716

ANTRIEJI morgiciai byle kokia su ma, padaryti ir nupirkti i viena die na, geromis salygomis. Pamatykit mane pirmiausia.

H. EPSTEIN,
155 No. Clark St.
Room 829 Central 6260

Financial

Finansai-Paskolos

2-RUS MORGICIUS
Padarome i pora dienu
PETRZILEK BROS & CO.
1647 W. 47th St.

TURIME pinigų 2 morgiciams, N. arba N. W. side, 4% komiso, 6% nuosimčiui, viskas teisėtai. Mayfair Finance Trust, 4528 Lawrence Ave., Tel. Palisade 6016.

AR jums reikia pinigų? Privatūs kas žmogus turi pinigų investuoti i real estate 2 morgicius, 4% komiso. C. Helberg, 192 N. Clark, rm. 606. Dearborn 4646.

JEI JUMS REIKIA PINIGU DEL SVENCIU
Tai paskolinam nuo \$50 iki \$300 uz 2 1/2% nuosimčiui ir lengvais ismo-
kejimais.
S. OSGOOD,
2231 D. Division St.
Tel. Armitage 1199.

AR JUMS REIKIA PINIGU SVENTEMS?
PINIGAI PASKOLAI. Padarysi-
me 2 mažus morgicius uz jusu na-
ma N. W. Side, nebrangiai, be imo-
kejimu, matykite mus pirma.
ADVANCE REALTY CO.,
4916 Irving Park Blvd.

Personal

Asmenų ieško

TIKTAI \$5 PILNA

EGZAMINACIJA, \$5

Turiu 45 metų patyrima gydyme
chronikų ir naujų ligų. Jei kiti ne-
galėjo jums išgydyti, atsilankykite
pas mane. Mano pilnas išegzamina-
vimas atidengs jūsų tikrą ligą ir jei
apsiimsiu jus gydyti, sveikata jums
sugrįš. Eikite pas tikrą specialistą,
skauda, bet pata pasakyti po galutinio
išegzaminavimo.

DR. C. C. SINGLEY

20 W. Jackson Blv.,

netoli State St.

Kambarys 1012, 1015, 1016.

Imkit elevatoriu

CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 rto iki 1 po

pietu, nuo 5 iki 7:30 vakare. Nedė-

lioj nuo 10 rto iki 1 po pietų.

Lost and Found

Rasta Pamesta

PAJIESKAU police šunį, kalę,
kuri prapule nedėlios vakare. Apie
8 mėnesių senumo. Didelio gatun-
ko. Stomors kojoms, ant dešinės
kojos turi JOSEPH PRELEY.

6425 So. California Ave.

Republic 8581

Gausit gerą dovaną.

Situation Wanted

Darbo Ieško

JIESKAU darbo už bučeri, turin
10 metų patyrimo. Tik ka atvykau
iš ikto miesto. 1615 S. Jefferson St.
1 augštas, front.

Help Wanted—Female

Darbininkų Reikia

REIKIA merginos namų darbiui.

Stanley Yuska, 6241 S. State St.

Englewood 8193.

REIKALINGA gera gospadinė,

galinti pagelbėti bučerui, turi mo-
kėti ruošti. Galima matytis 7 val.
vakare ar vėliau, per užpakalinę
duris. Tony Pazarecki, 3140 South
Wallace St. Tel. Boulevard 6846.

Help Wanted—Male

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS patyres piekorus

ant juodos duonos ir kėksu. Atsiau-

kit tarp 5-7 vakare. 783 W. 31 St.

REIKIA VYRU

Malonius ir lengvam darbiui kur

ius galit uždirti gerą inokesti. Mes

ismokiname savo darbininkus. Paty-

rimas nereikalingas. Atsiskaitit sin-

die pas

MR. COSTELLI

Room 1514, 134 N. La Salle St.

MES turime gerą vietą su

dideliu proga del jaunų lietu-

vių su tikra ambicija prie au-

tomobilų biznio. Mums ne-

varbu jusu patyrimas, jei tik

jus turite užtektinai apsvietus

ir reikalingą asmenybę susi-

tikti su lietuviuiais ir pardavi-

nėti jiems geriausius automo-

bilus. Amerikoje.

Reikia mokėti lietuviškai ir

turėti norą dirbti.

Jei jus tiksste tam darbiui

mes jums nurodysime kaip bu-

ti pasekmingu.

Atsiskaitit asmeniškai ir at-

sineškit su savim šį skelbimą.

Roseland Motor Car Co.,

10857 Michigan Ave.

REIKALINGAS jenitorius, juni-
stas, žinantis savo darbą, turi bu-
vedes. Atsiskaitit tuojau, Tel.
Lawndale 5301.

For Rent

RENDON 4 kambarių flatus, nuo
fronto. Karštu vandeniu apšildomas.
Galima gauti ir garadžių, 1433 So.
51st Ave.

For Rent

\$15—\$20

Ateikit tuojau

Gražus 3 ir 4 kambarių apart-
metai, 4966-68 Wentworth Ave. Vi-
si kambariai dideli ir šviesūs. Pe-
tium šildomi. Viskas naujai deko-
ruota ir išmolevota, elektra, gera
transportacija.
Matykite
MR. SAWICKY,
210 W. 50 St.
1 fl. del rakty

Apžiūrėkit tuos flatus
tuoju.

RENDON 5 kambarių flatus, pe-
ciais kurenamas, 4434 S. California
Ave.

RENDON 5 kambarių flatus pe-
ciais apšildomas, renda \$36 mėnesiui.
2558 W. 69th St.

ANT RENDOS STORAS
2624 West 69 St. ir Talman Ave.
kampiniam name, mure name, pagy-
venimas 5 r. moderniškas. Randasi
ant Southside paranki vieta, viso-
kam bizniui išsirendus už prieina-
mą kainą. Sauskite
Lafayette 0455
P. M. SMITH,
4457 So. Talman Ave.

Musical Instruments

Muzikos Instrumentai

MES TURIME

savo sandėlio departamente

10 upright pianų po \$27

10 fonografų po \$12

Atsiskaitite ir pamatykit

tuos bargas

TRAYSER STORAGE CO.

1538 W. Chicago Ave. atdara

vakarais.

\$750 vertes grojklia pianas ir uz

\$110. Grojkliai, bendri, cabinet.

6136 So. Halsted St.

\$300 vertes Kimball vargonai tik-

tai \$35 cash.

Atsiskaitit

6136 So. Halsted St.

Išpardavimas

Bargenai

Iš sandėlio ir sugrąžintų pianų

išpardavimas pigiai

\$800 grojklia pianas, 100 ro-

lieli ir cabinet.

\$700 grojklia pianas, gražus, \$80

Baby Grand pianas, visai nau-

jas, \$225

Visokių Victrolų \$5

Upright pianai, gerų išdirbimų, \$20

Išmokėjimais arba 10%

pigiau už cash

Tie instrumentai yra visi geri ir

pilnai garantuoti. Mums reikia vie-

los ir turime tuojau iškraustyti ta-

vorą. Atidara vakarais iki 9 val.

Englewood Piano

House

6512 So. Halsted St.

KIMBAL grojklia pianai, biskj

vartoti, su bendimui ir roleriams, \$85

Atsiskaitit tuojau, 1729 S. Ashland

Ave. 1 fl. front. 100 Electric Radios

6 tubai, įrengtas, kol ju yra, \$98.50

1 metai del išmokėjimo, 1723 So.

Ashland Ave.

Furniture & Fixtures

Rakandai-Išaisai

APRUBEZIUTAS PASULYMAS.

Bargenas už cash, nauji rakandai

sandėlyje parduosim už 40c ant dolo-

rio, Jacquard, Mohair ir frieze parlo-

ro setai taip pigiai kaip \$75. \$150

walnut valgomo kambario setas, \$50,

5 šmotų walnut miegurnio setas, \$65,

\$95, kaurai, \$15. Coxwell kėslai, \$25,

pusryčių setai \$10, 4 kambariams

\$395, vyrai \$1500. Atidara iki 10 va-

karo. Dykai dastatymas. COLLINS

STORAGE. 5114-16 W. Madison St.

Atsakančiame

Sandelyj

Rankandai ir Kaurai

JUSU KAINA

167, 2 ir 3 šmotų mahogany ir

parloro setai, \$45 ir daugiau.

126, 7 ir 8 šmotų riešuto medžio

valgomo kambario setai, \$35 ir da-

ugiau.

13, 2, 3 ir 4 šmotų, riešutiniai ir

mahogany miegurnio setai, \$40 ir

daugiau.

250 kaurų visokio didumo \$12 ir

daugiau.

75 Cowell ir šiaip pavienius kres-

lų \$5 ir daugiau.

68 pastatomos liampos \$3 ir da-

ugiau.

TAIPGI SIMTAI KITOKIU NA-

MAMS REIKIAUNGU DAIKTU KU-

RIE TURI BUTI PARDUOTI NE-

ŽIURINT KOKIA KAINA.

Atidara vakarais iki 10, nedėlio-

mis iki 6 vakaro.

Available Storage

7732 Stony Island Av.

VERTI \$1500. U